

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1.—, lanskoletne 2.—; mesečna naročnina Din 20.—, za tujino 30.—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava
Ljubljana, Gradišče 10, tel. 30-65.
Podružnica v Mariboru, Alek-
sandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. ček. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 248

Ljubljana, 25. oktobra 1931

Leto II.

K pogajanjem med Francijo in Ameriko

Pierre Laval,
predsednik francoske vlade, ki se nahaja sedaj na obisku v Washingtonu.

Balkanska konferenca

Carigrad, 24. oktobra. AA. Anatolska agencija javlja: Delegati in novinarji, ki sodelujejo na balkanski konferenci, so včeraj napravili izlet po Bospori ožini. Popoldne so bili na čajanki v palači Bejler Beja, zvečer pa na razkošnem banketu v palači Dohna Bakce. Po banketu je bil prirejen eleganten ples.

Grandijev odhod v Berlin

Rim, 24. oktobra. AA. Predsednik vlade je včeraj sprejel zunanjega ministra Grandija. Razpravljala sta o potovanju v Berlin in o razgovorih, ki jih bo imel Grandi z nemškimi državniki.

Snoči je Grandi odpotoval v Nemčijo. Na postaji so se od zunanjega ministra poslovili odpravni poslov in drugi uradniki nemškega veleposlaništva v Rimu.

Pred odhodom je Grandi poslal glavnemu tajniku fašistične stranke Giuratiu orzobjavo, v kateri pravi, da bo z duhom prisostvoval današnjemu sprejemu Mussolinija v Neapolju.

Berlin, 24. oktobra. AA. Poslaniški svetnik Thomson, ki je svoj čas spremljal državnega kancelarja Brüninga v Rim, je odpotoval v Kufstein, da tu pozdravi italijanskega ministra za zunanje zadeve Grandija. Odhod bo spremljal italijanske goste do nemške prestolnice.

Mussolini v Neapolju

Rim, 24. oktobra. AA. Snoči je predsednik vlade Mussolini odpotoval z avtomobilom v Gaeto. Tu se je vkrcal na jabo »Aurora«. Davi je jabo pristala na pomolu Beverello v Neapolju. Predsednikov prihod je pozdravila v neapeljskem zalivu zasidrana divizija vojnih ladij s topovskimi streli.

Finančna komisija DN na Madjarskem in v Avstriji

Budimpešta, 24. oktobra. n. Ker je finančni odesk Društva narodov končal s svojim delom in včeraj izročil svoje poročilo madjarski vladi, se pričakuje v tukajšnjih krogih, da bo vlada v kratkem času izdala svoj gospodarski program, ki ga bo najbrže predložil grof Karolyi na izvanrednem zasedanju parlamenta dne 4. novembra. Smatra se kot gotovo, da bo madjarski državni proračun reducirán za 800.000 Din. Med tem pa se v nekaterih krogih trdi, da ta redukcija ne bo izvršena v tekočem letu, temveč šele leta 1932. Današnji »Az Est« piše, da se more madjarski gospodarski problem rešiti samo s sodelovanjem s sosednimi državami. Z njimi mora vlada skleniti povoljne trgovske pogodbe. V političnih krogih se pričakuje temeljita rekonstrukcija vlade grofa Karolyija.

Dunaj, 24. oktobra. d. Člani delegacije DN, ki so bili dozdaj v Budimpešti, so včeraj in predvčeršnjim dnevom na Dunaj in so imeli tu posvetovanja, pri katerih je član tajništva DN Van Rost poročal o poteku saniranja proračuna. Danes je zvezni kancelar dr. Buresch sprejel člane finančne komisije Avenla, Niemayrja, Lovedaya in druge. Pri tej priliki so vnovič temeljito pretresli zakon o sanaciji proračuna in proračun za leto 1932. Konferenca se je udeležil tudi finančni minister Weidenhoffer.

Prepoved vseh demonstracij v Nemčiji

Berlin, 24. oktobra. AA. V zadnjem času so bile velike javne manifestacije z izgedi. Zato namerava državna vlada izdati splošno prepoved vseh javnih demonstracij. Prepoved naj bi veljala do 31. marca prihodnjega leta.

Ni izključeno, da bo vlada pri tej priliki izdala tudi prepoved glede nošnje strankarskih uniform.

Berlin, 24. oktobra. AA. Po poročilu iz Braun-schweiga so tamkaj včeraj pokopali tri delavce, ki so padli med nedavnimi spopadi nacionalnih socialistov in delavcev.

Obisk predsednika francoske vlade v Washingtonu

Uradno sporočilo o vsebini in smereh pogajanj — Razgovori bodo posvečeni le politiki Francije in Amerike za gospodarsko obnovo sveta — Mučen incident med Lavalom in senatorjem Borahom vsled vprašanja revizije versailleske mirovne pogodbe

Washington, 24. oktobra. AA. Predsednik francoske vlade Laval je imel včeraj sestanek s strokovnjaki. Po tej konferenci se je napotil na vojaško pokopališče v Armingtonu. Tu so ga sprejeli z vojaškimi častmi. Laval je položil na grob ameriškega neznanega junaka krasen venec. Med polaganjem venca so topovi oddali več častnih strelcev.

Washington, 24. oktobra. AA. Ko se je Laval vrnil z vojaškega pokopališča, kjer je položil venec na grob ameriškega neznanega junaka, je obiskal predsednika senata. Njun razgovor je bil posvečen vprašanju denarja.

Nato se je Laval sestal s Stimsonom. Opoldne je bilo v francoskem poslaništvu intimno kosilo. Nocoj pa bo Laval gost predsednika Združenih držav Hooverja. Sestanku s Hooverjem bosta prisostvovala Stimson in podtajnik državne blagajne Mills.

Danes je izšel komunike, ki pravi, da želi Hoover in Laval poudariti, da so njuni razgovori v sedanjem trenutku posvečeni le politiki, kakršno nameravata vladi Združenih držav in Francije izvajati, da pospešita gospodarsko obnovo sveta. Komunike pristavlja, da ne gre za kakšne zahteve ali obvezne sklepe. Edini namen sedanjih razgovorov je v tem, da so odkritosrčni in da bi omogočili skupno, blagotvorno akcijo v korist ustvarjajočega napredka sveta.

Izjava senatorja Boraha

Washington, 24. oktobra. n. Snoči je Laval več časa konferiral s predsednikom senatskega odbora za zunanje zadeve senatorjem Borahom. Slednji bi se moral danes ponovno sestati z Lavalom. Po snočnjem razgovoru je senator Borah sprejel ameriške in evropske novinarje ter jim rekel, da obstoji posebna evropska in posebna ameriška kriza, ki sta medsebojno zvezani in predstavljata takozvano svetovno krizo. Vzroki tej krizi so zelo delikatne narave in radi tega je treba, da bi bili tozadevni dogovori med Lavalom in Hooverjem zelo določni. Ne smejo se izgubljati v posameznostih.

Nepravilno je, je nadalje poudarjal senator Borah, da se kaže na njega kot prista-

ša akcije za uničenje versailleske pogodbe, čeprav je po njegovem mnenju potreba, da se revidira že radi nevzdržnega stanja v Evropi. V prvi vrsti silita k temu vprašanje poljskega koridorja in sedanje stanje na Madjarskem. Po njegovem mišljenju bi bilo najbolje in najpraktičnejše, ako bi se rešitev vseh spornih vprašanj prepustila zainteresiranim državam samim.

Kar se tiče vprašanja vojnih dolgov in reparacij, bi bilo najbolje, da se prvi popolnoma anulirajo. Senator Borah priznava sicer, da so upravičene zahteve Francije ter Belgije z ozirom na reparacije, v kolikor še ni popravljena škoda, ki so jo povzročili Nemci v teh državah. Med tem pa so prejemale in še prejemajo mnoge države odškodnine, za katere ni upravičene vzroka ali vsaj ne v toliki meri. To mora brezpogojno prenehati.

Kar se tiče moratorija za nemška plačila po Hooverjevem načrtu, je on proti temu, da se moratorij podaljša. Kajti na ta način bi nastalo samo nezaupanje v mednarodni kredit in to je poraznega vpliva. Nemška plačila se sicer morajo znižati, toda nikakor ne odlagati.

Kar se tiče sigurnosti pogodb, misli Borah, da ni razloga, da bi Amerika podvela kake korake. On smatra, da je energičen gospodarski pritisk isto sredstvo kakor vojna. V ostalem je senator Borah nasprotnik znižanja vojnih izdatkov. Prepričan je, da mora pred splošno razorožitvijo priti neobhodno do revizije versailleskega mira. Francija se mora sedaj odločiti, na kateri način naj se izvede razorožitev. Splošna razorožitev je nemogoča tako dolgo, dokler istočasno ne odloči orožja tudi sovjetska Rusija. Razumljivo je, da Francija sedaj noče in tudi ne more rešiti razorožitvenega vprašanja, ko še na stotisoče sovjetskih vojakov pod orožjem predstavlja za Francijo vedno nevarnost. Z Rusijo pa se ne more pogajati in sporazumeti tako dolgo, dokler sedanjí sovjetski režim ne bo splošno priznan.

Končno se je senator Borah zelo skeptično izrazil o delu Društva narodov. Do sedaj se je isto izkazalo kot popolnoma nesposobno in bo po jasnih neuspehih v

kitajsko-japonskem sporu težko zopet pridobilo izgubljeno zaupanje.

Lavalov odgovor

Newyork, 24. oktobra. n. »Herald Tribune« trdi, da je Laval pod vtisom svojih razgovorov z Borahom zelo nerazpoložen. Izjavil je uredniku imenovanega lista, da ni prišel v Ameriko, da bi se spuščal v polemiko s senatorjem Borahom in da bi se razgovarjal z njim o potrebi in upravičenosti revizije versailleske pogodbe. Značilno je, da je francoski poslanik Claude odklonil odgovor predstavniku »United Press« na njegovo vprašanje, ali potrdi avtentičnost omenjene Lavalove izjave, katero so prinesli tudi drugi ameriški listi.

To srečanje obeh državnikov je izzvalo v ameriški javnosti zelo težak vtis in se v političnih krogih misli ne samo, da ne bo prišlo do napovedanega ponovnega sestanka med Lavalom in Borahom, temveč da ta incident tudi ne bo ostal brez vpliva na nadaljne dogovore med Hooverjem in Lavalom.

Pesimizem v Franciji

Pariz, 24. oktobra. n. Poročila jutranjih listov o položaju v Washingtonu so zelo pesimistična. Ugotavljajo, da še vedno obstoje znane difference med francoskim in ameriškim stališčem. Američani trdijo, da je vzrok svetovne krize trdovratno vztrajanje Francije na mirovni pogodbi in da omajani položaj dolarja ni stvarno upravičen, temveč le posledica evropske spekulacije. Izgledi za podaljšanje moratorija so neznatni, ker zahteva Laval absolutno izpolnitev Youngovega načrta.

Hoover zadovoljen

Washington, 24. oktobra. n. Iz krogov predsednika Hooverja se doznava, da je zelo zadovoljen z dosedanjim potekom svojih razgovorov z Lavalom. Seveda se ne more pričakovati, da bodo ti razgovori že sedaj imeli pozitivne posledice, to pa radi tega, ker je končno potrebno sodelovanje vseh zainteresiranih držav. Amerika in Francija sami ne moreta napraviti medsebojnega sporazuma in ga potem predložiti kot diktat celemu svetu. Taka rešitev bi svetovne krize ne rešila, temveč jo še poostрила.

Važen preobrat na Daljnem vzhodu

Sprava med Nankinom in Kantonom — Nova skupna kitajska nacionalna vlada Nadaljevanje pogajanj v Ženevi

Nanking, 24. oktobra. AA. Med Nankinom in Kantonom je bil sklenjen mir. — Predsednik nove nacionalne vlade je Čangčaj, zunanje zadeve prevzame Evgen Čen. Vrhovni poveljnik vseh kitajskih čet na kopnem, na morju in v zraku bo general Čankajšek.

Pariz, 24. oktobra. AA. Po poročilu iz Nankinga je nacionalistična stranka Kitajske razglasila, da je bil med Nankinom in Kantonom sklenjen sporazum. — Predsednik skupne nacionalne vlade bo Čangčaj. Zunanje ministrstvo bo vodil Evgen Čen, general Čankajšek pa postane vrhovni poveljnik vseh vojaških sil.

Nova nacionalna vlada bo sklenila s Sovjetsko Rusijo pogodbo o mandžurskem vprašanju.

Ženeva, 24. oktobra. AA. Svet Društva narodov je davi nadaljeval razpravo o japonskih predlogih k resoluciji za rešitev mandžurskega spora. Japonski delegat je Briand in lordu Cecilu izjavil, da se ne more dalje pogajati, dokler ne dobi novih navodil iz Tokija. Seja Sveta je bila nato odgodena do danes popoldne.

Ženeva, 24. oktobra. AA. Na današnji seji Sveta Društva narodov je zastopnik Kitajske izjavil, da njegova vlada sprejme predlagano resolucijo Sveta. Japonski delegat pa je predložil protinadržalno resolucijo. Pristavil je, da končnega odgovora glede izpraznitve zasedenega ozemlja ne more precizirati in da zlasti ne more navesti določnega časa izpraznitve, dokler Kitajska ne izda primernih ukrepov za var-

nost Japoncev v Mandžuriji in na Kitajskem.

Tokio, 24. oktobra. n. Na seji vlade je bilo danes sklenjeno, da se japonskemu predstavitelju v Ženevi dajo navodila za pogojen sprejem predlogov Sveta Društva narodov. Japonska je pripravljena obvezati se, da takoj prične z evakuacijo onih mest v Mandžuriji, ki so jih japonske čete zasedle. Ta umik čet se bo izvršil v teku

treh tednov, ako bodo to dopuščale razmere.

Nanking, 24. oktobra. AA. Jutri se sestane odbor za zunanje zadeve. Proučil bo zadnja poročila iz Ženeve.

Te dni je japonska vlada razglasila, naj bi Kitajska priznala določbe obstoječih pogodb, ki jih je Japonska sklenila z oblastvi v Mandžuriji.

Konec protiangliškega punta na Cipru

Kairo, 24. oktobra. AA. Položaj na otoku Cipru je zopet normalen.

London, 24. oktobra. n. Po vesteh iz Nikozije se je situacija na Cipru zboljšala. Včeraj je prišlo le še do manjših izgrediv v Limasolu in Pahosu. Pričakuje se pa, da bo po dohodu angleških vojnih ladij in angleške pehote položaj v toliko varen, da ne bo treba več novih ojačenj. Sedaj se je dognalo, da je upor izzval neki dr. Zanotis, ki je leta 1914, ko je Anglija otok anektirala, odbil sprejem britanskega državljanstva. Nadalje se navaja kot njegov pomočnik neki bivši narodni poslanec na Cipru z imenom Rositis. Kolonialno angleško ministrstvo je izdalo službeno poročilo, da se je položaj znatno zboljšal. Minister Thomas se je izrazil napram novinarjem, da so vesti o dogodku ihna Cipru sicer zelo resne, vendar pa ni povoda za razburjenje. Ti nemiri pa so jasno pokazali, kje se zbirajo in kaj snujejo gotovi neprijatelji britanskega imperija. Njihovo delovanje je treba v kali zatreti.

* Velika Britanija je zasedla Ciper leta 1878.

ga leta 1914. anektirala v obliki trajnega protektorata in koueno je leta 1925. proglasila otok za angleško kolonijo. Od tega leta dalje se je na otoku vedno bolj širil iredentistični pokret. Grško prebivalstvo je proti priključitvi otoka k angleškim kolonijam trikrat protestiralo v Londonu. Izgleda, da je angleška vlada pred dvema letoma bila pripravljena dati otoku avtonomijo, od česar pa je pozneje odstopila. Tako so se ciprski zastopniki vrnili iz Londona praznih rok in pričela se je nato politična propaganda. V poslednjem času je postala tako močna, da je danes vse prebivalstvo na otoku organizirano v grški nacionalni stranki. Situacija je postajala vedno bolj napeta, dokler niso predložili v glavnem mestu izbruhli resni nemiri. Po nekem zborovanju, prirejenem proti Angliji, so odšli demonstranti pred stanovanje guvernerja otoka. Trije člani eksekutivnega sveta, ki je dodeljen guvernerju, so vodili demonstrante in izročili guvernerju resolucijo, v kateri zahtevajo, naj se otok odstopi Grčiji. Guverner je to poslanico odbil, nakar je prišlo do izgrediv.

Zakaj kandidiram

Kulturni delavec o svoji kandidaturi

Kakor je razvidno iz objavljenih kandidatur, so med kandidati zastopniki prav vseh stanov in tudi pristaši vseh bivših strank. Vsak od njih je kandidiral iz drugega posebnega razloga, vsak od njih gleda na volitve s svojega posebnega stališča in vsak od njih dokazuje tudi s svojim posebnim argumentom, kako silno napačna in škodljiva bi bila volivna abstinenca. Kolikor kandidatov, toliko posebnih nazorov na volitve, bi mogli reči in zato smo sklenili, da bomo podali svojim naročnikom vsaj najbolj markantne izjave kandidatov, zlasti onih, ki v zadnjem času niso bili v politični borbi.

Med kandidati zavzema čisto gotovo svoje posebno mesto dr. Valentin Rožič. Slovenska javnost ga pozna kot moža, ki je že nad 30 let intenzivno delal na kulturnem polju, ki je bil vedno pripravljen delati za ljudsko prosveto, kamorkoli so ga le klicali. In klicali so ga mnogokrat in silno radi, kajti njegov dober in odkritosrčen značaj mu je pridobil iskrenih prijateljev tudi med nasprotniki. To tem bolj, ker je bilo splošno znano, da ni dr. Rožič nikdar iskal pri svojem delu za narod samega sebe in svojih koristi.

Mnenja smo zato, da je najprimernejše, če objavljamo svojo anketo z izjavo kulturnega delavca, ki bo sigurno najbolj poudaril splošno naroden pomen volitev.

Dr. Valentin Rožič o svoji kandidaturi.

Iz čistega in trdnega prepričanja in z neizmerno vero v Boga, da sedanji resni in hudi časi kategorično zahtevajo, da se s složnim sodelovanjem vseh slojev, vsega naroda uredi naš skupni državni dom čimbolje, zato sem prevzel kandidaturu na skupni državni listi za kamniški okraj. Ta nacionalni razlog je bil moj prvi razlog, da sem vstopil med kandidate.

»Čuvajmo svojo zemljo!«

Storil pa sem to še iz drugega nad vse tehtnega razloga. Pokojni dr. Krek je nekoč dejal: »Bog se je igral, ko je ustvarjal slovensko zemljo, ker je tako rajsko lepa, čarobna ter bogata.« Jaz pa dostavljam: »Ne igramo se mi z božjo in našo zemljo, da nas Bog ne požene in zapodi kot nevedneže iz lastnega slovenskega paradiža.« Zakaj vsi vemo, da vse okrog nas preže tuji na našo krasno zemljo in komaj čakajo na trenutek, da bi vladali za našo suknjo — za našo prekrasno domovino in za vse naše bogate podzemeljske zaklade. In zavladali bomo, če bomo nesložni in brez sile odpora. Zato pazimo, da ne bomo kedaj tarnali in jokali v sužnosti, ko bo za vedno neprepozno. In neprepozno bo, če bomo nesložni, če ne bomo poznali in se zavedali velikih nalog, ki nam jih nalaga sedanji trenutek.

Kajti tudi to je dejal pokojni dr. Janez Evangelist Krek, ko so ga vprašali leta 1917, kako bo v Jugoslaviji: »Dokler si trije bratje nove države Jugoslavije ne uredijo med seboj popolnoma upravno-politično in gospodarsko, moramo biti vsi složni med seboj!« — In danes smo na začetku velike dobe, ko se ima urediti naša skupna domačija. Prav zato pa je tudi sloga med nami še veliko bolj potrebna, ko sicer. Nikdar tudi ne smemo pozabiti na oporoko, ki nam jo je zapustil dr. Janez Evangelist Krek, ko je dejal:

»Vi vsi, ki ste seme iz troedinega naroda, mislite le eno, kako boste združili vse svoje moči, vse svoje zmožnosti, vse svojo ljubezen in vse svoje srce posvetili naši jugoslovanski državi, za njen procvit, kulturo in blagostanje.«

Vedno sem hotel zvesto izvrševati to zadnje sporočilo velikega dr. Kreka in sledeč pozivu nastopam tudi kot kandidat, da v slogi z vsem narodom posvetim vse svoje zmožnosti naši jugoslovanski državi.

Kandidiram pa tudi iz nujnih gospodarskih razlogov.

Splošna svetovna gospodarska kriza tudi nas Slovence nujno sila, da se zopet vsi Jugoslovani složno vsedemo v parlamentu in skupni bratski mizi in da uredimo najnujnejše državne narodne gospodarske potrebe. In tu treba takoj povedati z vsem poudarkom: Mi potrebujemo veliko inozemsko posojilo!

Tako bo prišel denar v deželo, krožil med ljudmi in pričel se bo v vseh panogah našega narodnega gospodarstva plodonosen razvoj. Posojilo pa bomo dobili tim preje, čim več volitev se bo udeležilo velikega zgodovinskega glasovanja in volitev.

Aktuelni slovenski gospodarski program.

Je pa še vse polno drugih gospodarskih vprašanj, ki nujno zahtevajo rešitve. Odstraniti moramo naraščajočo brezposelnost, odpraviti bedo in pomanjkanje, ki je nastalo vsled suše, slabše letine in nizkih cen za kmetijske pridelke. Posebne važnosti za našega kmetovalca in konsumenta pa je tudi, da se spremenijo žitni monopoli in kuluk. Nadalje treba skrbeti za čim večji izvoz živine, prašičev, in vseh domačih pridelkov.

Moramo pa tudi gledati na to, da se elektrifikacija Slovenije čimprej dovrši. To je zlasti važno za naš kamniški okraj, ki mora postati privlačen za tujce. Že je opažati lep napredek v tujsko-prometnem oziru. Toda doseženi mora biti še mnogo večji. V ta namen je treba tudi izboljšati prometna sredstva.

Poleg tega pa je treba delati na to, da se izvede regulacija Kamniške Bistrice in vseh

hudournikov, da se napravijo novi vodovodi in novi mostovi, da se izvede izboljšanje močvirnatnega sveta in da se povsodi usvitarijo nove možnosti za zaslužek.

Posebno pa je treba gledati na to, da se organizira naš izvoz in doseže s tem boljša cena za les in za vse naše pridelke. Vsi moramo zagrabit za delo, da se to doseže, in v narod, v ljudske množice mora priti novo svež življenje, ki bo mogočno odjeknilo in valovalo po narodnih žilah vse države.

Vsa ta vprašanja se bodo morala deloma obravnjavati tudi v novem banovinskem svetu in deloma tudi v občini. Za splošen napredek bo odločilne važnosti, da bo imel banovinski svet v uplivnih poslanih vedno močno oporo, da bodo gladko sprejeti njegovi utemeljeni predlogi in da bo za njih izvedbo vedno zagotovljena tudi državna pomoč. Prav tako pa bo moral poslanec tudi z vso silo podpirati prizadevanja občin, da se odprejo novi viri dohodkov za prebivalstvo.

Le narod, ki je gospodarsko močan, more tudi kulturno napredovati. Rečeji si ne morejo kupiti ne knjig, niti ne morejo zadostiti drugim kulturnim potrebam, ker imajo komaj dosti za golo življenje. To je razlog, da tudi jaz, ki sem predvsem delal na kulturnem in prosvetnem polju, polagam takšno važnost na rešitev gospodarskih vprašanj.

Prav tako pa more rešiti vsa socialna vprašanja le narod, čegar gospodarstvo je močno in urejeno.

Če kdaj, potem je sedaj smisel vsega političnega dela na gospodarskem polju. Pravi uspehi pa so dosegljivi le, če se vsi lotijo dela. In zato je neobhodno potrebno, da ne stojimo ob strani, da ne zabavljamo skriti za plotom in da ne čakamo na izgovor, češ kaj me to briga, naj delajo drugi, kakor hočejo in znajo.

Proti abstinenci.

Ne! Abstinenca, pasivnost, neudeležba pri volitvah, vse to je absolutno škodljivo za slehernega posameznika, ko za ves narod in za državo. Samo poglejte na mogočno Anglijo, kako živahno se pripravlja na volitve in kako so si vse stranke segle v roko ter ustanovile narodno stranko, da s skupnimi silami rešijo državo iz finančne krize.

Pribežal se je velik zgodovinski dogodek! Slovenski genij — slovenska duša, slovenska volja, pamet in razum, zgani se in stopi na branik svoje domovine! Ne veruj tajnim zapeljivcem in njihovim trenutno vabljivim vabam. Obupani so nad svojo popolnoma zavoženo politiko in zato ti mečejo kopreno čez oči, da ne bi spregledal, ker se bojijo lastne obsodbe in obsodbe po narodu.

Prišli so novi časi, nova doba in ž njo novi ljudje, ki imajo resnično vero v Boga in neomajno prepričanje v boljšo bodočnost naše države.

Vedno je bilo moje geslo, da je sreča države za vsakogar najvišji zakon in cilj. Zvest temu geslu sem se odločil, da aktivno sodelujem pri ureditvi države in zvest temu načelu sem sprejel kandidaturu.

Kakor je napisano na rektorski palači duhovniške republike: Privatorem oblit — curate publica, t. j. pozabite na se in na svoje koristi in skrbite za javni blagor, tako sem se ravnal vse življenje in to bo moje geslo tudi za naprej!

Govor župnika Barleta

Prihajam danes med vas ne samo kot prijatelj tega lepega kraja, iz katerega sem tudi sam zraščel in ki ga tako zelo ljubim. Danes prihaja oni tihi župnik, ki ste ga do sedaj poznali kot človeka, kateremu je bila glavna skrb samo izvrševanje njegovega vzvišenega duhovniškega poklica, danes prihaja on med vas kot kandidat na splošni listi predsednika vlade g. Petra Živkovića za novembrske volitve v narodni skupščini. Z ozirom na vse to je upravičeno vprašanje, kako je mogel ta mirni župnik stopiti v politično arena, v katerih se vodijo dostikrat ljuti in strastni politični boji. Rečem vam, da sem do svoje odločitve ravnal tako spraveval samega sebe in dvomil, če se naj odločim za ta korak ali ne. Dolgo sem se posvetoval z Bogom, predno sem se odločil, kaj da storim. Težko sem se odločil, da pustim tudi le za kratko dobo svoj duhovniški poklic, ki sem ga z največjo ljubeznijo in radostjo vršil. Nazadnje pa sem se odločil, da stopim pred narod kot kandidat, dasi se izstavim očitkom in napadom. Presodil sem težki položaj in prilike, v katerih živimo in s katerimi se mora boriti naša mila država. Nato sem se odločil za pozitivno sodelovanje pri delu za okrepitev naše mile Jugoslavije.

Vem, da me bodo vprašali gotovi ljudje, kako je to, da je začel župnik od Sv. Jakoba med »liberalce«. Ne bojim se teh očitkov. Kar se tiče mojega združevanja z »liberalci« moram povedati, da sem z vsakim, ki ima samo eno željo, da pomore narodu in državi, da izideta iz sedanjih težkoč na nova pota k lepši in sijajnejši bodočnosti.

Vi veste, v kako težkih in nevarnih časih mi danes živimo. V časih, ko se vse

Pranje, ki prihrani gospodinji veliko denarja...

Slednja gospodinja si želi: ".... dobro oprati, pa vendar tako prati, da se perilo ne trga." S terpentinovim milom Gazela je to mogoče! Ker mu je prišlo milo Gazela lepo, da je veselo ... in vendar vzame z lah-Dolgo ostane vse kakor novo - v veselje varčne gospodinje.

TERPENTINOVO MILO GAZELA

pere zares čisto

okoli nas ruši in ko živimo ko na vulkanu. Okoli nas se stresajo velike in silne države, Kamorkoli pogledamo, vidimo težke krize, vse od Nemčije čez Italijo pa tja do silne Amerike. Vihar krize je prišel tudi do naše mlade države. Vrh tega so se zbrali okoli nje številni nasprotniki, ki komaj čakajo, kako bi se vsled krize in nesloge med jugoslovanskimi brati stresli temelji Jugoslavije. Vse to vidi in vse to čuti vsak od nas. Tako sem slišal tudi jaz govoriti mnogo ljudi. Nekateri so se brez premišljevanja izjavili za pozitivno sodelovanje, a drugi so govorili, da se bodo v tem momentu vzdržali. Premišljal sem o stališču enih in drugih in si dejal, da se v trenutku, ko gre za vprašanje obstoja, ne sme imeti nobenega obzira. Dejal sem sam sebi: Glej prijatelji! Storil boš misijonsko delo, če zapustiš svojo mirno samoto in če kot duhovnik in državljani zakličeš narodu: »S složnimi močmi izvečite državni voz iz sedanje nevarnosti na pota k lepši in srenejši bodočnosti.«

S pristankom cerkvene oblasti sem prevzel kandidaturu.

Danes sem prišel na svojo volilno turnejo v tem srezu in šel sem na delo miren, spokojen in v srcu zadovoljen, ker morem v teh usodnih časih dati Bogu, kar je njegovega, a narodu in državi, kar je njuno, ter morem z vsem srcem in z vso voljo ter z vsemi silami pomagati pri konsolidaciji države.

V takšnem razpoloženju prihajam danes pred vas kot kandidat. Človek sem kakor vsi drugi, človek sem, kakor tudi naši dosedanja voditelji, kakor je bil gospod dr. Anton Korošec, ki je v tem važnem momentu klonil zahtevi nekaterih in dela za abstinenco. V času, kadar gre za eksistenco države, je vprašanje osebnosti postranskega pomena. Nam je sveta naša država, osebnosti obstoje in prehajajo v zgodovino, ki bo sodila njih delo. Država pa mora živeti in ona mora živeti in bo preživela vse Korošce, Mačke in Davidoviče. Ne maramo, da postane prepad med brati iste krvi še globlji, in bomo nasprotno s složnimi silami delali na to, da se ta prepad premesti.

Kdo sem in kje mi je tekla zibelka, to veste vi prijatelji. Jaz sem sin kmetijske hiše, kateri sem tudi ostal zvest. Znan so mi težkoče kmečkega stanu, kateremu je treba še silno pomagati, da ostane še naprej stebel reda in mira v državi. Poznam tudi težkoče drugih stanov, ki ravno tako hočejo, da žive, kakor vsi drugi stanov. Poznan mi je tudi meščanski stan. Božja Previdnost je hotela, da sem že 30 let duhovnik med meščani, pa čeprav sem vedno želel, da pridem med narod na kakšno kmečko župnijo, kjer bi živel v čim najbolj tesnem stiku z narodom. Znan so mi težkoče naših trgovcev. Poznam njihove skrbi in poznam tudi težkoče uradnikov in razumem tudi položaj našega delavca. Zato smatram, da sem v pravi, ko se obračam na vas, na vaše za-

upanje in vas pozivljem, da kot en mož pridete na volišče ter manifestirate vsi za veliko in sveto idejo, za napredek in konsolidacijo močne, slavne in slogo stanov in bratsko ljubeznijo združene velike Jugoslavije pod vodstvom našega modrega in viteškega kralja Aleksandra I.

Damski plašči
Moške obleke po meri
Palača Viktorija „Noblesse“

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

Drama
Začetek ob 20. uri zvečer
Nedelja, 25. oktobra: Vest. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 26. oktobra: Takšna je prava. Red B.
Torek, 27. oktobra: Zaprtu.
Opera
Začetek ob 20. uri zvečer.
Nedelja, 25. oktobra: ob 15. uri: Oj ta prešmentana ljubezen, ljudska predstava po znanih cenah. Izven.
Ob 20. uri: Evgenij Onjegin, ljudska predstava po znanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 26. oktobra: Zaprtu.
Torek, 27. oktobra: Laterna. Proslava češkoslovaškega narodnega praznika. Izven. Globoko znižane, ljudske cene.

Premijera v drami. Sredi prihodnjega tedna bo v naši drami premijera Begovičeve drame »Brez tretjega« z g. Levarjem in go. Miro Danilovo ter v režiji prof. O. Šesta.

Repertoar narodnega gledališča v Mariboru

Začetek ob 20. uri.
Nedelja, 25. oktobra: ob 15. uri: »Mayerling«; ob 20. uri: »Slaba vest.«
Ponedeljek, 26. oktobra: Zaprtu.
Torek, 27. oktobra: »Konec poti.« Premijera.
Sreda, 28. oktobra: Zaprtu.
Četrtek, 29. oktobra: »Mayerling«, Ab. A.

Nedelja v mariborskem gledališču. Danes, v nedeljo 25. t. m. bo popoldne ob 15. uri prva letošnja popoldanska predstava. Uporizila se bo napeta Anetova zgodovinska drama »Mayerling«. Priporočamo nabavo vstopnic v predprodaji. Zvečer ob 20. uri se bo ponovila Anzenbergerjeva komedija s petjem »Slaba vest«, čije zabavno dejanje je predstavljeno v kmečko preleko hišo.

Kaj bo ta teden v gledališču? V torek, 27. t. m. bo premijera napete in silno močne angleške vojne drame »Konec poti«, ki se godi l. 1918. v zakupu v strelskih jarkih na zapadni fronti. To dramo, ki so jo tudi v Zagrebu, Beogradu in Ljubljani vprizorili z velikim uspehom, snimajo pravkar tudi za zvočni folm. Mariborsko vprizoritev režira Vlado Skrbinek, da pa ni treba tako redko uporabljive scenerije kot se potrebuje pri »Konec poti« nabaviti, je iz prijaznosti posodilo celotno kulisarijo in garderobo ljubljanskega gledališča. — V četrtek 29. t. m. se bo ponovil »Mayerling« za ab. A, v soboto 31. t. m. pa Leharjev slager »Zemlja smehljaja« za ab. B.

Jz Dravske banovine

d Važno za volitve! V zbirki »zakonov in uredb«, ki jo izdaja tiskarna »Merkur«, je izšel XV. zvezek, ki vsebuje vse po objavi zakona o volitvah narodnih poslancev proglašene izpremembe in dopolnitve tega zakona (skupaj 13 raznih objav) in končno še zakon o volitvi senatorjev. Knjižica bo vsem, ki imajo v karšnemkoli svojstvu posla z volitvami, dobrodošel pripomoček, ker je v njej zbrano vse ono, kar je bilo v zvezi z navedenim zakonom objavljenega v raznih številkah »Službenega lista«. Cena knjižice znaša 8 Din, po pošti 1 Din za izvod več. Dobiva se v tiskarni »Merkur«, Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23, in v vseh boljših knjigarnah.

d Kraljevska banska uprava je izdala enotne vozovnice, ki se bodo uporabljale na vseh avtobusnih progah v Dravski banovini. Dočim je dozdaj vsak podjetnik imel svoje posebne vozovnice, opremljene s pečatom pristojnega sreskega načelstva, bodo po 15. novembru t. l. dopustne le one vozovnice, ki jih je izdala kraljevska banska uprava. Avtobusni podjetniki bodo prejeli vozovnice, ki se glase na 0-50, 1, 2, 5, in 10 Din pri pristojnih sreskih načelstvih proti plačilu 10% izrednega cestnega prispevka in posebni odškodnini 1 Din za vsak blok.

d Razpis poštne vožnje. Dravska direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani razpisuje oddajo v zakup prevažanja pošte na progi Trbovlje 2 in Trbovlje 1, železniška postaja Trbovlje, po 3-krat na dan za dobo 1 leta, počenši od 1. februarja 1932. Trazedevna usluna pogajanja se bodo vršila s dojemcem navzdol pred posebno tričlansko komisijo dne 4. novembra t. l. v pisarni županstva Trbovlje. Ponudniki se bodo sprejemali tega dne od 10. ure dalje, pogajanja se pričnejo ob 11. uri. Vzklicna cena je 20.000 Din letno. Ponudniki morajo na dan pogajanj položiti začasno kavicjo 1000 Din. — Natančni pogoji se dobe pri županstvu ali pa pri obeh trboveljskih poštah.

d Univerzalna enačba v geometriji. Farazin Lovro, učitelj na mešč. šoli v Dolnji Lendavi, je iznašel edinstveno enačbo, po kateri se izračunajo ploščine vseh osnovnih likov trapeza, trikotnika, romba, romboida, pravokotnika in kvadrata. Razen teh se po isti enačbi izračunajo ploščine deltoida, petero-šesterokotnika itd. Tozadevna, preiskušnja in zanimiva teorija izide tiskana v skrajni obliki do 15. novembra t. l. Kogar bi veselilo, da se seznani z to teorijo, naj se izvoli obrniti na avtorjev naslov. Cena knjižice je 15 Din.

d Novi ocenjevalni listi za učiteljsko so izšli v zalozi Učiteljske tiskarne in jih je dobiti v knjigarne Učiteljske tiskarne v Ljubljani Frančiškanska ulica 6.

d Sop rdečih jagod. Iz Slovenjgradca nam je poslala Slavica Viherjeva, učenka I. razreda meščanske šole šop lepih rdečih jagod, ki so torej zelo pozne ali pa zelo zgodnje, vsekako pa zanimiv prirodni pojav.

d Fotoaparate kupite najboljšo pri Fr. P. Zajec, optik, Ljubljana, Stari trg 9. 420

d Volna, bombaž, nogavice in pletenine v veliki izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Židovska ulica 4 in Stari trg 12. 600

d Vremensko poročilo. Včeraj je kazal v Ljubljani barometer 750.2, termometer 11.4, relativna vlaga 96%, tiho, oblačnost 10, dež (7.1 mm). V Mariboru je kazal barometer 757.3, termometer 12.6, relativna vlaga 94%, smer vetra SSE6, oblačnost 10, dež (3.4 mm). Vsa opazovanja ob 7. uri jutraj. Najvišja temperatura je bila včeraj v Ljubljani 18.4 (7.2), v Mariboru 11.5 (1.5), Zagrebu 12.5 (9.8), Beogradu 12.4 (9), Sarajevu 15.3 (13.6), Skoplju 14.2 (10.7), Rabu 15.2 in Splitu 16.8. V oklepajih je označena najnižja temperatura.

Ljubljana

Nedelja, 25. oktobra 1931: Jez. Kr. Pravoslavni, 12. oktobra: M. Pr. i T.

Ponedeljek, 26. oktobra 1931: Amand. Pravoslavni, 13. oktobra: Karpo.

Nočno službo imata v nedeljo lekarni Piccotti na Dunajski cesti in Bakarčič na Sv. Jakoba trgu; v ponedeljek pa lekarni Bahovec na Kongresnem trgu, Ustar na Sv. Petra cesti in Hočevar v Sp. Šiški.

■ Proslava češkoslovaškega narodnega praznika v naši operi bo v torek 27. t. m. Najprvo bo zaigral orkester češkoslovaško in pa jugoslovansko narodno himno, nato ima slavnostni govor ljubljanski podžupan prof. Evgen Jarec. Za tem se vprizori izvrstna češka opera »Laterna«, ki jo je napisal Vitezslav Novak. Predstava se vrši izven abonmana in veljajo globoko znižane ljudske operne cene. Naša dolžnost je, da se v obilnem številu udeležimo proslave praznika bratskega in zavezniškega naroda.

■ Francoski inštitut v Ljubljani. Opozorjamo cenjeno občinstvo na dvoje predavanj, ki jih bo imel g. Leon Rey, direktor arheološke misije v Albaniji, in sicer v ponedeljek 26. t. m. ob 18. na univerzi o »Parizu, kakor ga vidijo umetniki«, in v torek 27. t. m. ob 21. v Francoskem inštitutu (Narodni dom) o kolonialni razstavi v Parizu. Pri obeh predavanjih bodo številne skioptične slike. Vabimo.

■ Odprta noč in dan so groba vrata. V ljubljanski bolnici so umrli: Preskar Anton, 27 let, dninar, nestalnega bivališča; Sterbenc Ivan, pomožni vratar, Kočevje; Lekan Ana, 3 mesece, hči kočarja, Zagradec pri Novem mestu; Svetina Ivan, 22 let, brivski pomočnik,

Bled; Oblak Marjana, 7 let, učenec, Podpeč pri Preserju; Garbas Ivan, 25 let, Moste, Prošetova ulica 5; Nagode Mici, 5 let, hči delavca, Stara Vrbnika; Osvald Josip, 35 let, kajžar, Jurjeva pri Kočevju; Wisiak Veronika, 31 let, hči posestnice, Spielfeld; Sveteh Ladislav, 2 mesece, sin mizarkega pomočnika, Slape pri D. M. v P.; Gregorka Ciril, 25 let, delavec, Kozarje; Hrovat Jakob, 37 let, mestni ubogi, Tomačevo 62; Toni Josip, 50 let, posestnik, Lanišče pri Ljubljani; Starič Franc, 29 let, delavec, Gor. Zabukovje, srez Krško; Simončič Franc, 70 let, blokovenik drž. žel. v p., Černetova ulica; Medvešek Valentin, 2 mesece, sin delavca, Mala vas pri Ježici.

Od 17. do 23. oktobra 1931 so v Ljubljani umrli: Hribar Pavla, 3 mesece, hči delavca, Cesta dveh cesarjev; König Josipa, Imakulata, 74 let, bolniška sestra, Vidovdanska cesta 5; Junkar Ivan, 59 let, posestnik, Mala čolnarska 6; Janežič Andrej, 22 let, delavec, Gora pri Komendi; Babnik Ivan, 59 let, mestni zidar, Einspielerjeva ulica; Prime Frančiška r. Cerar, 86 let, zasebnica, Ambrožev trg 7; Kavčič Lidija Mavricija, 25 let, zoboteknica, Aleksandrova cesta 1; Sirca Ivanka roj. Pilbach, 83 let, vdova nadučitelja, Breg 18; Zidar Fran, 48 let, profesor v p., Vogelna ulica 9; Zabukovec Neža, roj. Koprive, 63 let, žena žel. delavca in posestnika, Hradekega vas 6.

Snežne čevlje in galoše

sprejema v popravilo 2370

M. Trebar, Ljubljana, Sv. Petra 6

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo

685 tovarna Jos. Reich.

■ Iz bolnišnice. Pobesneta krava je podrla na tla in znatno poškodovala po hrbtu 34-letno ženo delavca Alojzija Župca iz Iške Loke. — 24-letnemu sinu posestnika v Dolenji vasi Švigli Antonu so se v petek dopoldne splašili konji in ga podrli na tla. Švigelj je padel pod voz, ki je šel preko njega in mu zlomil levo nogo.

■ Iz policije. Marjia Puc, stanujoča v Cimpermanovi ulici št. 3, je prijavila policiji, da so bile v petek dopoldne ukradene iz kleti smuči njenega sina Franca, vredne 700 Din.

Tudi britje tilnika pri bubi glavica postane prijetnejše, če se najprej namažete z Nivea.

Preden se brijete,

in sicer preden se namilite, si morate zmeraj z

NIVEA-CREMO ali NIVEA-OLJEM

nadrgniti obraz — in sicer ne premočno, da se morejo tvoriti peni! Nadrgnete se lahko tudi že zvečer. Koža postane potem prožna, brada mehka in nič več ne boste dobili rdeč kastih, razpopanih mest.

Nivea-Crema v dozah: Din. 3.— do 22.— v tubah: Din. 9.— in 14.—

Jugosl. P. Beiersdorf & Co. d. s. o. j., Maribor, Gregorčičeva ul. 24

Jz drugih banovin

Obsodba čačanskega milijonarja Nikolića

Sodišče v Čačku je obsodilo čačanskega milijonarja Nikolo Nikolića na 7 let robije in na trajno izgubo državljanstvih pravic. Nikolić je bil obsojen zaradi številnih utaj, katere je izvršil v čačanski hranilnici. Poneveril je nad 1 milijon dinarjev vloženega denarja. Plačati mora hranilnici okoli poldrug milijon dinarjev odškodnine. Nikolić je med najbogatejšimi meščani v Čačku in večkratni milijonar.

Strašen zločin v Bački

Iz Sombora poročajo, da je orožniška postaja v Vajski odkrila strašen zločin. Somborski logar je našel v gozdu truplo 12-letne deklice, ki je bilo strašno razmrčeno. Truplo je bilo pokrito z vejami in listjem. Ugotovili so, da je zločinec zadušil deklico z žepnim robcem. Ker ni vedel, ali je žrtev mrtva ali ne, jo je še prebodel na več mestih z nekim topim orodjem. V vasi ni deklice nihče spoznal. Baš tedaj se je pa razvedelo, da je izginila neka Zofija Čučurović, hčerka poštarja in dobrovoljača iz Dalje. Ta je na poziv prišel pogledat umorjeno deklico in spoznal v njej svojo hčerko Zofijo. — Morilec je deklico izvabil v gozd, ji storil silo in jo nato umoril.

b Umor 60-letnega stareca. V Ripnju v vračarskem srezu so umorili bogatega 60 let starega Ilijo Lukića. Ilija je usodno noč bil na obisku pri svojem bratu Milošu. Po večerji je sedel v sobi poleg okna in se razgovarjal z bratom. Tedaj je odjeknil strel in Ilija se je

■ Največja novost za foto-amaterja je novi ortohromatični 28° Sch film najboljšega nemškega fabrikata, ki ga dobiš za 16 Din velikost 6X9 samo v novi specialni Foto-trgovini A. SMUC vogal Wolfove ulice 8 in Marijinega trga. 2131

■ Elegante obleke po meri in solidnih cenah izdeluje modni salon za gospode J. Kurilj, Ljubljana, Novi trg (Turjaški trg) št. 1. 2171

■ Prijatelji godbe in razvedrila si z gramofonom in ploščami, ki si jih izposodijo pri »Slager« Ljubljana, Aleksandrova 5, za mal denar pripravijo največje veselje in prijeten odmor. 2158

■ Opozorjamo na današnji oglaš tverke Albin Sifer. 2171

■ MOTOH kava dnevno sveža! Kličite telefon 25-77. 1470

Za splošno ključavničarstvo se priporoča Ivan Kralj, Gregorčičeva ulica 5. 1801

Koks za kovače in centralne kurjave

75 Din za 100 kg

Ljubljanska mestna plinarna.

Advokat dr. Josip Klepec

je preselil svojo pisarno v novo palačo »Grafika« vogal Miklošičeve-Masarykove c. 14

Maribor

m S seje mestnega mladinskega sveta. V petek zvečer je zboroval v posvetovalnici mestni mladinski svet. Uvodoma je poročal predsednik g. prof. dr. Strmšek o dosedanjem delovanju sveta pri pomožni akciji za siromake. V tej zadevi so govorili tudi še člani gg. Grčar, Kutin, Lavrenčič, Levstikova, Brandner in Lukman. Tu se je sklenilo podvzeti nove korake proti beračenju otrok. Vodja zdravstvenega doma g. dr. Vrtovec je poročal o delitvi mleka šolski mladini. Končno je g. docent dr. Matko poročal o sprehajalščih v Mariboru in predlagal, da bi se podvzeli potrebni koraki proti naglim vožnjam ob šetališčih, posebno pa ob onem proti Kamnici. Mestni mladinski svet je v tej zadevi sklenil poslati predstavko na predstojništvo mestne policije. S tem je bila uspešna seja zaključena.

m Mestni proračun. V prvi proračunski seji mestnega finančnega odseka se je pretresal novi proračun, katerega bo treba predložiti

OKUSNA IN ZDRAVA JE KOLINSKA KAVA!

banski upravi že do konca novembra. Izdatki znašajo 45.774.398 Din ter so za 2.587.898 Din višji od lanskih. Redni dohodki znašajo 14 milijonov 952.250 Din, izredni 26.345.000 Din, v prethajalnem prometu pa še 3.792.148 Din. V pokritje se bo porabila 50% doklada na neposredne davke, ki bo dala 3.200.000 Din. V slučaju, da gostščina in kanalsčina ne bosta več odobreni, se bo uvedel davek na zazidane in davek na nezazidane parcele. Nadalje se bo pa najelo posojilo 1.245.000 Din za kritje izrednih izdatkov in 500.000 Din za povečanje vodovoda. Daljša debata se je razvila o poedinih postavkah in stavljeni so bili razni predlogi.

m Cercle français. Francoski krožek v Mariboru bo priredil v zvezi z ljudsko univerzo v četrtek 29. t. m. ob 20. uri v kinu Apolo predavanje o mednarodni kolonialni razstavi v Parizu. Po kratkem slovenskem uvodu bo govoril gospod Leon Rey, profesor arheologije in vodja francoske arheološke misije v Albaniji, o tem predmetu v francoskem jeziku. Ker bo nad osemdeset lepih projekcijskih slik spremljalo besede predavatelja, bo to predavanje zelo zanimivo tudi za one, ki le malo ali sploh ne razumejo francoski.

LUNA MARIBOR nogavice vseh vrst.

m Peveci! Za pevski nastop združenih zborov na dan Vseh svetih na mestnem pokopališču na Pobrežju se vabijo moški zbori iz Maribora in okolice na skupno vajo, ki bo v sredo 28. t. m. ob 19. uri v prilijčki realke. Note za »Človek glej« in »Blagor mu«, naj se po možnosti prinesejo s seboj.

m Ustanovitev Umetniškega kluba »Brazda«. V petek zvečer je bil tu ustanovljen Umetniški klub »Brazda«, v katerem so se po dolgi letih zopet združili vsi štajerski likovni umetniki. V klubu so tudi zastopniki tiska. — V odboru so: predsednik pisatelj in urednik Radivoj Rehar, podpredsednik akademični slikar profesor Anton Gvajc, tajnik akademični slikar profesor Janez Mežan, blaginjak akad. slikar profesor Ivan Kos, gospodar akad. slikar profesor Viktor Cotič. V razsodišču pa: pisatelj in odvetnik dr. Makso Snuderl, urednik in publicist dr. Fran Vatovec, akad. kipar prof. Fran Ravnikar in akad. slikar profesor Albert Sirk. Klub bo priredil v decembru svojo prvo razstavo.

m Nočna lekarniška služba. Nočno lekarniško službo bo imela od danes opoldne do prihodnje nedelje opoldne lekarna Vidmar »Pri sv. Anehu« na Glavnem trgu.

m Kinematografi. Grajski kino: »Rop Mone Lise«; kino Union: »Votova — zaročenka«.

m Iv. Herigo, ml. Maribor, Koroska cesta 15. Izdeluje glinaste peči, štedilnike ter sprejema vsa v stroko spadajoča dela in popravila po najnižji ceni. 1810

m Pred nakupom ruma, slivovke, brinjeveca, droženke, brandyja (konjaka), likerjev, špirita itd. obrnite se na tovarno Jakob Perhavec, Maribor, Gosposka ul. 9, tel. 25-80. 2280

m Sobotni trg. Včerajšnji trg je bil klub slabemu vremenu dobro obiskan in založen. — Bilo je 114 zaklanih prašičev, 1 govedo in 1 tele, 26 voz krompirja, zelja in čebule, 8 voz sadja, 2 suhe robe, 6 sena, 2 otave, 2 slame in nad 1300 glav perutnine. Cene so nekoliko padle. Piščanci so se prodajali po 20 do 25 Din par, kokoši po 35 do 45, race, gosi in purani po 35 do 60 Din, kunce po 5 do 25 Din, divji zajci po 20 do 30 Din, fazani po 25 do 30 Din; prompir 1.50 do 1.75 Din kg, paradizniki 2 do 4 Din, čebula 2.50 do 4 Din, česen 14 Din, hren 8 do 12 Din, cvetaka 2 do 8 Din, glavna solata 2 do 3.50 ena, jajca 1 do 1.25 Din eno, mleko 2 do 3 Din liter. — Sadje: slive po 8 do 12 Din kg, bruske in jabolka po 3 do 5 Din, grozdje po 2 do 4 Din. Seno je stalo 70 do 75 Din, otava 75 do 80 Din, slana pa 65 Din 100 kilogramov.

m Ceneno meso. V ponedeljek 26. oktobra se bo od 7. ure naprej prodalo na stojnici za oporečeno meso pri mestni klavnici 220 kg govejega mesa po 6 Din in 200 kg telečjega mesa po 7 Din.

m Aretacije. V petek so bili v Mariboru aretirani: Franc M. radi suma tatvine, Maribor, Markez radi potepanja, Božidar Samobor radi prepovedanega beračenja, Rihard M. radi razgrajanja.

Kamnik

Film »Svetovna vojna« nam odkriva na lahko dostopen način vse groze te strašne svetovne vojne. Krasni naravni posnetki nam nudijo vpogled v največjo tragedijo človeštva. Film predvaja te dni kino »Kamnik«.

Kandidati v Dravski banovini:

Dr. Valentin Rožič,
kandidat v kamniškem okraju.

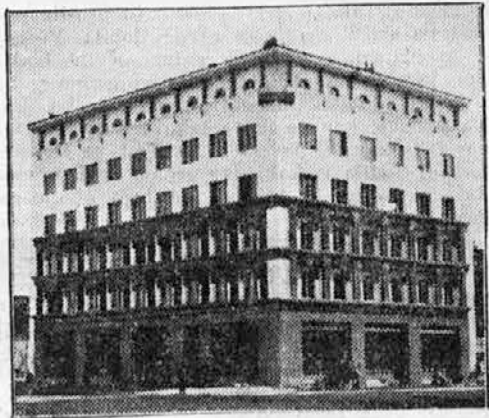
Danes bo otvorjen Grafični dom

Ljubljana, 25. oktobra.

Na najlepši ljubljanski cesti bo danes slovesno otvorjena nova impozantna palača »Grafični dom«, last Saveza grafičnih delavcev Jugoslavije, podružnica v Ljubljani.

Na prvi seji gradbenega odseka 22. aprila 1930 je bilo sklenjeno, da se prične čim prej z gradbo Grafičnega doma. V prvem grafičnem odboru so bili Kosem, Krašovic, Bitenc, Golmajer, Nabernik, Dachs, Jelocnik, Hartman, Kosem Ljubo, Ciber, Kromholz in Kunc, kot namestniki pa Horvat, Erjavec, Friedl in Požnel. Temu odboru je bilo zaupano podrobno delo okoli gradbe doma, upravni odbor pa si je pri gradbi pridržal finansiranje. Podružnici v Ljubljani je pomagala tudi osrednja uprava, ki je videla veliko važnost lastnega doma, in v to svrhu odobrila brezobrestno posojilo v znesku 1 milijona Din, vračljivo po šestih letih. Ker pa to posojilo ni zadostovalo za kritje vseh stroškov pri gradbi doma, je upravni odbor naprosil za odobritev posojila še pri Pokojninskem zavodu za zasebne nameščenice v Ljubljani, ki je takoj odobril zaproseno posojilo. Denarna sredstva so bila s tem zagotovljena in pričelo se je s stavbo, ki stoji na vogalu Masarykove in Miklošičeve ceste.

Z gradbo doma se je pričelo v letu 1930. Razpisala so se dela za načrt ter se je sprejel načrt inž. arh. Šubica. Po njegovem načrtu se je gradila stavba, ki ima tele prostore: klet, v pritličju 6 trgovskih lokalov, 6 skladišč, v I. nadstropju 6 pisarniških lokalov, v II. nad-

stropju ravno tako 6 pisarniških lokalov, do čim sta v III. nadstropju dve štirisobni stanovanji, opremljeni z vsem udobjem ter eno dvosobno stanovanje s kopalnico, v IV. nadstropju je eno štirisobno stanovanje, eno enosobno stanovanje ter društveni prostori, namenjeni Savezu grafičnih radnikov, v podstrešju pa je 5 samskih sob, eno dvosobno stanovanje, pralnica, sušilnica, likalnica in mala društvena dvorana. Vsa stavba je v najmodernejšem slogu, zgrajena v železobetonskem sistemu, tako da je skoro izključena poškodba po požaru ali potresu.

Pročelje palače je umetniško izdelano, tako da ni v nasprotju s palačo Vzemne zavarovalnice. Vhod v dom je iz Masarykove ceste. Iz veže vodi nizko stopnišče do vhoda v glavno stopnišče, ki je okroglo, v sredini pa se nahaja valj, v katerem je nameščeno dvigalo.

Palača ima centralno kurjavo za vse prostore, s to razliko, da je v pritličju, I. in II. nadstropju parna, v III. in IV. pa toplovodna kurjava, to pa zaradi tega, ker je izvedba te bolj ekonomična.

Vodstvo doma je bilo v rokah inž. arh. Vladimira Mušiča. Na seji 28. avgusta 1930 je na predlog inž. Mušiča odbor soglasno poveril zgradbo doma Ljubljanski gradbeni družbi. Z delom se je pričelo takoj in je bila stavba pod streho 15. januarja t. l. Tvrde, ki so dobavljale material, so bile: tesarska dela je izvedla tvrdka Martinec Josip, centralno kurjavo Ljubljanska gradbena družba, vodovodne instalacije tvrdka Pičman, mizarstva dela Produkcijska zveza ljubljanskih mizarjev na Glincah, dočim je vrata dobavila tvrdka Rojina & Komp., plinsko instalacijo pa Mestna plinarna.

Iz teh podatkov je torej razvidno, da so sodelovale pri gradbi same domače tvrdke in je bilo zaposleno samo domače delavstvo.

V palači, ki bo danes slovesno otvorjena ob navzočnosti delegatov iz vse države, imajo svoje lokale Slov. planinsko društvo, Jugoslovanska gasilska zveza in Savez grafičnih radnikov.

K današnjemu otvoritvenemu slavlju Savezu naše iskrene čestitke.

Tako je bilo nekoč . . .

Krtača in perilnik sta odveč. Oboje nadomešča našim vrlim gospodinjam novejša uporaba Persila, ki je zelo enostavna:

To je edini pravi način pranja. Tako postane perilo lepše in čistejše.

Persil varuje perilo!

Osnovanje podružnice Ciril-Metodove družbe v Splitu

Člani najmlajše CM podružnice v Splitu pred mavzolejem. — Od leve na desno peti spredaj je predsednica ga. Pavla Pogačarjeva.

Dne 17. t. m. se je v prijaznem hotelu Kovačević vršil ustanovni občni zbor podružnice Družbe sv. Cirila in Metoda, ki bo zbrala krog sebe na stotine v Splitu živčih Slovencev poleg bratov Hrvatov, ki so toplo povabljeni, da sodelujejo pri skupnem delu za skupne cilje. Pod predstvom ge. Pavle Pogačarjeve je bil izvoljen odbor, ki jamči, da bo novo društvo delalo in uspevalo. V najkrajšem času se osnu-

je čitalnica in knjižnica, ki bo nudila članom duševno razvedrilo poleg drugih zabavnih in pevskih prireditev. Že v prvih dneh svojega obstoja je pridobilo društvo nad sto članov, priglajajo pa se dan zadnem novi, tako da bo novo društvo res dostojen reprezentant naše misli in obenem krepka vez med splitskimi Hrvati in Slovenci.

Izjava Trboveljske premogokopne družbe in predlog zastopnika Savske banovine

Včeraj smo priobčili izjave glede onesnažene Save in njenih pritokov na veliki razpravi, ki se je vršila na banski upravi. Na te izjave je univerzitetni profesor Samec pripomnil tole:

Kot nepristranski izvedenec podajam podatke, ki sledijo predvsem iz analiz ravnatelja Turka. Ako se številčno primerja plavajočo nesnago v Savi pred dotokom in po dotoku vod iz posameznih premogovnih revirjev, se izkaže, da so se razmere v zagorskem in hrastniškem revirju bistveno izboljšale od l. 1921 do 1931 in da se v trboveljskem revirju v tej dobi vsaj niso poslabšale.

Inženir Abramović izjavlja na to, da podatkov profesorja Samca ni mogoče brez nadaljnje njegove uvaževati, preden se ne ugotovi stanje vode l. 1921 in pa velikost produkcije tega leta. Profesor Samec nato navaja višino vode v Savi iz prejšnjih let.

Protizjava zastopnikov TPD

Svoje stališče je TPD precizirala v posebni izjavi, katero je zastopnik TPD na razpravi prebral. Izjava ima 6 točk, v katerih TPD med drugim izjavlja:

Družba je v vseh svojih večjih revirjih napravila moderne separacijske naprave, kjer se premog čisti z vodo. Posebno je onečiščen rjavi premog z glinastim laporjem in ilovico. Onečiščena voda se izteka v Savo, v kolikor niso že v posameznih revirjih napravljene tudi čistilne naprave, ki pa le deloma očistijo vodo. Družba stremi po zbolšanju in moderniziranju svojih naprav, toda taka izvedba je mogoča le v okviru rentabilnega računa in tehničnih možnosti. Nove pralnice preмога so bile dogotovljene v Hrastniku in v Zagorju. Moderna pralnica preмога pa obstoji v Trbovljah že od l. 1909. Glede čistote vode se razmere v Savi od l. 1912 niso poslabšale, temveč celo izdatno izboljšale. V savsko strugo pride veliko manj separacijskih odpadkov kakor l. 1912. Družba že izdeluje na separaciji naprave, ki bodo zadrževale tudi odpadkom pod en milimeter iztok v savsko strugo. Od l. 1912 pa do julija t. l. se je zboljšalo v korist manjšega odtoka odpadkov stanje za najmanj 25%. Ko pa bodo napravljene še najmodernejšie čistilne naprave, se bo stanje zboljšalo še za nadaljnjih 20%. Torej ni razloga zahtevati nadaljnjih ukrepov, ker družba sama stremi po čim večjem izkoriščanju nakopanega preмога.

Vse onesnaženje Save se hoče naprtni družbi, med tem ko se v Savo iztekajo najrazličnejši odpadki raznih drugih industrij. Od drugih industrij se ni doslej zahtevalo nobenih čistilnih naprav.

Revirji TPD obratujejo že od l. 1873. na moderan način. Zaradi neracionalnega obratovanja prejšnjih let se je v savski strugi nabrala velika množina premogovnega prahu. S premogovnimi odpadki je bila struga torej infiltrirana že pred l. 1912. Sava od Sevnice naprej teče tudi po zelo mehkelem terenu (lapor in ilovica) in je savski prod pomešan posebno pri Zagrebu s takimi snovmi, da je neuporaben za stavbne svrhe.

Tudi iz vidika važnosti industrije preмога za prebivalstvo od Litiže do Sevnice, je premo-triti položaj. Sava le redko prestopi korito in premogovni prah sam na sebi nima nobenih škodljivih primesi, ki bi uničevale poljedelske kulture. Glede tujkega prometa pa je Sava od Sevnice dalje primerna za kopanje. V industrijskih krajih pa se tujski promet nikjer in nikdar ni mogel razviti. Barva savske vode pa letovišcarje ne odvrne od poseta obnavskih krajev, ker so tu glavne privlačnosti vinske gorice.

Problem očiščenja savske vode dela družbi TPD velike skrbi in njena težnja je bila in bo, da ukrene vse, kar je v njeni moči, da se ta problem v splošno zadovoljstvo reši. Ta problem pa ni mogoče rešiti preko noči, temveč zavisi predvsem od tehničnega razvoja čistilnih naprav. Mehanične čistilne naprave le deloma dosežajo svoj učinek. Kemične čistilne naprave pa so pri ogromnih izmerah voda neizvedljive pri današnjem stanju tehnike, pri geografski legi revirja in pri današnjih cenah preмога.

Objektivno naj se ugotovi, v koliko se je današnje stanje savske vode v primeri z l. 1912 zboljšalo ali poslabšalo. Šele nato naj se v sporazumu z mnenjem poklicnih strokovnjakov ukrene za ureditev odtoka vode iz separacijskih naprav, pri čemer pa bo posebno vpoštevat važnost premogovne industrije v narodnem gospodarstvu. Te ugotovitve slone na objektivnem izvidu strokovnjakov. Vsekakor pa je potrebno z nadaljnjimi ukrepi počakati, dokler ne bodo dogotovljene naprave, ki so v delu, to bo do konca aprila 1932.

Nekatere navedbe v tej izjavi je pobijal gradbenik Kayčič, nakar je zastopnik kr. banske uprave v Zagrebu inž. Brihta predlagal, naj se TPD določi rok, v katerem naj predloži načrte čistilnih naprav, katere gradi ali namerava graditi in naj se po dovršitvi teh naprav ponovno ugotovi stanje onečiščenja Save, in to od Zagorja do Zagreba. Organizira naj se tudi trajno opazovanje vode. Tako se bo dobila baza za končne odredbe proti TPD.

Agitirajte za »Jugoslovana«!

Odhod prote Jankovića

Snoči se je z brzovlakom, ki odhaja ob 19.55, odpeljal iz Ljubljane prota Janković. Na kolo-dvoru so se poslovili od njega množičevilni člani ljubljanske pravoslavne občine. Njegovi gospej soprogi so bili pred odhodom izročeni mnogi krasni šopki cvetic.

Usmiljenim srcem

Gospodarska kriza, ki je objela ves svet, je posebno hudo prizadela rudarske rodbine trboveljskih revirjev. Dohodki teh trpinov že dolgo časa niso niti toliko, da bi krili izdatke za dnevno prehrano. Očetje in matere gledajo s strahom v prihodnost in pričakujejo z obupom bližajočo se zimo, ki bo zahtevala največ žrtev med oslabilimi rudarskimi otroci.

Tukajšnja dobrodela društva Moška in ženska podružnica sv. Cirila in Metoda, Društvo za varstvo otrok, Katarina Zrinska, Kolo jugoslovanskih sester in krajevni odbor Rdečega križa so se združili pod okriljem »Državne zaštite dece in mladine« v »Pomožni odbor«, ki si je stavil nalogo, preskrbeti najrevnejšim rudarskim otrokom v Trbovljah potrebne hrane, perila, zimske obleke in čevljev.

Ker pa započeta akcija v domačem trgu samem ne more nuditi dovolj uspehov, se obrača »Pomožni odbor« na vsa usmiljena srca širom naše banovine z najvljudnejšo prošnjo za pomoč, ki je nujno potrebna.

Z največjo hvaležnostjo se bodo sprejemala tudi najmanjša darila in naj si bodo ta darila stare, ponošene obleke, perilo, jestvine ali najmanjši denarni prispevki.

Vse naj se blagovoli nasloviti na »Pomožni odbor v Trbovljah 1.

Odpust delavcev v KID

Jesenice, 24. okt.

Tovarna Kranjske industrijske družbe na Slov. Javorniku je v zadnjih dneh odpustila več delavcev, med njimi tudi starejše, ki so pri tej tovarni zaposleni že dolgo vrsto let. Ali jih res ni mogoče namestiti kam drugam? Mislimo, da bi se za nje dobilo že kako mesto.

Za ublažitev brezposelnosti v Kamniku

Umetna naredba uprave drž. smodnišnice.

Kamnik, 24. okt.

Uprava kamniške državne smodnišnice je izdala ta teden sledečo naredbo:

»Upoštevalo se sedanje težke gospodarske prilike zlasti glede na bližajočo se zimo in v namenu pomagati najpotrebnejšim družinam v kamniški okolici, ki trpe pomanjkanje zaradi brezposelnosti, je uprava smodnišnice sklenila, da se v vseh tistih primerih, kjer je zaposlenih v tovarni več članov ene družine, ki imajo skupno gospodinjstvo (mož—žena, oče—sin—neporočena hči, dva brata ali dve sestre) začasno odpove služba, in sicer tako, da bo iz ene družine zaposlen samo en član. Obenem bo sprejetih novov v službo toliko delavcev, kolikor jih bo z glede na to naredbo odpuščenih. Pri sprejemu se bo oziralo na najrevnejše in pomoči najbolj potrebne, ki ne morejo za zimo drugod dobiti zaposlenja.«

Umetna uredba uprave drž. smodnišnice je vzbudila splošno pozornost in odobravanje in jo priporočamo tudi drugim tovarnam v posne-manje.

5 jurjev ji je izginilo

Litija, 24. oktobra.

Ga. Krzanova iz Gradca pri Liti, mati enega onih deklet, ki so letos tako nesrečno padle iz vlaka, je bila včeraj po opravi v Ljubljani. Ko se je vrnila domov, je opazila, da v omari, kjer je imela spravljen »debelejši« denar, ni vse v redu. Prešela je svojo imovino in ugotovila, da ji je zmanjkalo 5 popolnoma novih jurjev, kar je posebno za današnje težke čase precejšnja vsota. Okoli Krzanove se je smukal neki tujec, katerega točen popis je orožnikom znan.

Al Jennings:

Pesnik in bandit

Mali Dick in Jake sta begala ob vlakom sem in tja ter sta s silovitim streljanjem in s številnimi razbitimi šipami mirila potnike. Izkušeni roparji smatrajo prelivanje krvi zmirom za slab način. Kadar čitam, da je bil kakšen sprevodnik ali poštni uradnik težko ranjen, zmirom vem, da je bil kakšen začetnik vmes. Osobje vlaka se da kaj rado ugnati v kozji rog. S potniki je pa opravek še veliko lažji. Takoj vedo, da so v rokah roparjev, in nikogar ne miče, da bi se podal v nevarnost in v boj. Če bi se kdaj pripetilo, da bi vsi naenkrat planili iz vlaka, bi nastala takšna gneča in zmeda, da bi bila zmaga še bolj gotova. Pa tega nisem nikoli doživel.

Frank je stražil strojevodjo in kurjača. Z Billom sva stopila k blagovnemu vozu.

— Odprite! sem zakričal.

Nič odgovora.

— Bill, vtakni no malo dinamita in spusti hudiča v zrak!

— Ne, ne! Pustite vendar! Za božjo voljo, saj že odpiram! Uradnik je odsunil vrata ter naju ves uslužen in v vseh udih trepetajoč vabil, naj vstopiva, kakor da bi bilo to njegovo lastno privatno stanovanje, v katerem bi nama rada postregel s cigarami

in zganjem. Vljudnost teh ubogih poštinih uradnikov v teh trenutkih je naravnost ganljiva. Ta od ekspresa Santa Fé je ključ od blagajne ali v prvem strahu zagnal stran ali ga pa sploh nikoli ni imel v rokah.

Plen je ležal v pravi pravcati jekleni skrinji Wells Fargo. Pokrov se je zaklepal od zgoraj. Vzel sem košček dinamita in sem ga vtaknil v špranjo pod ključavnico.

Eksplodizija je obe strani raztislila narazen in zdrobila ključavnico. Petindvajset tisoč dolarjev je ležalo v nji in noben bankovec ni bil ranjen. Vsakdo izmed nas je zaslužil po pet tisoč dolarjev pri komediji tisto noč.

Nekoč pozneje me je neki imeniten glasbenik, visoko spoštovan državljani in oče treh otrok, povlekel na stran.

— Med nama rečeno, kaj ste res dosegli takšen plen? je hotel vedeti. Kaj res? Kaj vam naj dam, da bi me vpeljali v to reč?

Najprej sem mislil, da se šali, toda trikrat mi je stavil ta predlog.

Jaz ga nisem maral vpeljati. To je igra, ki se zmirom konča z izgubo. Denar zbeži. Sreča zbeži. Življenje zbeži.

Frank je bil prvi, ki je to izkusil. Zaigral nam je komedijo, zaradi katere sva se morala pozneje v frakih in razbitih cilindrih vtihotapiti v Honduras.

Zaljubljen se je namreč.

Skoraj dve leti sva ostala pri tej igri. Nad dvesto

tisoč dolarjev nama je med tem teklo čez dlani. In naglo so tekli dolarji.

Ko sva morala nekoč na nagloma oditi iz Nove Mehike in sva jezdila skozi Panhandle v Texasu, sva oba skupaj premogla deset tisoč dolarjev.

V Novo Mehiko sva bila prišla na sledi za Houstonom in Lovejem; nikoli namreč nisva opustila upanja, da bova mogla nekega dne z njima poravnati račun. V tem času pa se je vest o najinih podjetjih raznesla že povsod in tako nama je bilo čez dalje teže prihajati v mesta, v katerih so zakoni še imeli kaj veljave. V Novi Mehiki naju je policija na cesti pozdravila z gosto salvo. Midva sva to sprejela kot zadnji pozdrav in sva jo brž odkurila.

Panhandle v Texasu je bil tisti čas od boga zavrnjen košček sveta. Bila je to najbolj odljudna in najubožnejša travnata dežela vsega Jugožapada. Zapuščena podzemna skrovišča s svojimi nizkimi umazanimi dimniki, ki so štrleli iz zemlje, so samo še pričala o kraju, kjer so se nekoč naselili ljudje, se borili in doživeli poraz.

Domači volkovi so se skrivali po teh praznih duplinah. Ko so začuli udarce konjskih kopit, so priskakali na dan, gledali okrog sebe s prestrašenimi očmi, kakor prerijski volkovi in so potem naenkrat spet izginili. Nekakšen tesnoba dihal zapuščeni in neznanosne tišine je ležal nam temi neskončnimi milijami prerije, ki se je zdela tako zapuščena in osamljena, kakor je lahko zapuščen in osamljen samo izobčenec, samo bandit.

General Smuts

General Smuts, prej predsednik vlade v južni Afriki, je na svojem potovanju po Evropi obiskal tudi Berlin.

Letalstvo — boj za zaslužek

Na svetu imamo zopet en ideal manj — preko-oceanski let ni več ideal in tudi ni več znak modernega poguma in junaštva. Niti sportnega momenta ne bo več mogoče posebno naglašati pri takih podjetjih, odkar so ljudje spoznali praktično stran takih poskusov.

Od vseh dosedanjih preko-oceanskih letov je bil gotovo let Johannsenov in Rodyjev silno predržno početje, ki je vzbujalo splošno senzacijo. Letalca sta namreč blizu Nove Fundlandije padla v morje in na odprtem morju sta prebivala 8 dni. Ves svet je bil že mnenja, da sta izgubljeni, ko se je nenadoma razširila vest, da sta rešena. Našla ju je namreč na odprtem morju ribiška ladja, ki ju je vzela na krov, oba vsa sestrada in prezebla. Takrat je postal ves svet ena sama velika čestitka in ko sta se pripeljala v Hamburg, so ju sprejeli z velikim slavljem.

Nato se je pa pričel igre drugi del. Johannsen je namreč že med vožnjo na ladji tožil Rodyja, da mu mora izplačati 80.000 dinarjev kot vodniku letala — toliko namreč da znaša njegova plača.

Mučno zadevo je Rody hotel poravnati s tem, da je ponudil Johannsenu 50.000 dinarjev. Pred sodiščem so pa odvetniki povedali mnogo zanimivega o preko-oceanskih letih. Rodyjev zastopnik je izvajal, da pri preko-oceanskih letih ne gre ne za sport in tudi ne za znanost, ampak vsi taki leti so navadna poslovna zadeva; sicer riskantna in nevarna zadeva, ampak končno le posel kakor vsak drugi. Če imajo pilot in njegovi tovariši srečo, napravijo dobro kupčijo, ker Amerikanci napram letalcem niso umazani. Če pa se podjetje ne posreči, nosi riziko podjetnik.

V Ameriki imajo za srečne preko-oceanske letalce posebno »manager«-je, ki vodijo vso poslovno stran vsakega leta.

V podjetje je treba vložiti okoli 700.000 dinarjev. Toliko pa znaša po odbitku vseh stroškov za režijo tudi čist dobiček. Torej ravno 100 odstotkov.

Seveda ta posel ni danes več to, kar je bil. Zaslužki padajo in sicer ne samo zaradi splošne gospodarske krize, ampak tudi zaradi tega, ker zanimanje občinstva za take prireditve vedno bolj pojema, ker jih je preveč. Amerikanci se tudi nič ne hudujejo nad tem, če je dober sportnik obenem tudi dober trgovec — glej boksa-

ske tekme! Doslej so pa Amerikanci slavili že nad 300 preko-oceanskih letalcev, sedaj so jih pa že sili.

Če bo torej še kakšen letalec padel v morje, ne bo vzbujal več posebnega sočutja, ker bodo ljudje vedeli, da ni padel v vodo le sportnik, ampak da je padel v vodo predvsem njegov zaslužek.

Zanimiv proces

Razsodišče v Haagu bo te dni razpravljalo o zanimivem dogodku, ki se je odigral leta 1918 na bojišču pri Reimsu.

Tam sta zapustila nekega dne dva vojaka vsak svoj rov, en Nemec in en Francoz. Oba sta imela nalog pregledati okoliš pred rovi. Nesreča pa je hotela, da je udarila granata med oba enako stara človeka baš v trenutku, ko sta si stala že prav blizu drug drugemu nasproti. Granata je oba težko ranila na glavi. Ranjenca so prepeljali v francosko vojaško bolnico, kjer sta ležala drug poleg drugega. Njuni imeni so ugotovili po dokumentih, ki sta jih imele pri sebi: Nemec se je pisal Pavel Reins, Francoz pa Rene Brissac. Po nevarni operaciji so prepeljali oba nazaj, toda takrat sta zamenjala postelji; ker sta pa vsled operacije oba izgubila spomin, se je vsled tiste usodne zamenjave Nemec naenkrat izpremenil v Francoza, Francoz pa v Nemca. Obraza pa sta bila oba tako raztrgana in razbita, da ju ni bilo mogoče po obrazih spoznati.

Ko sta ozdravila, so ravnali s Francozom kot z nemškim vojnim ujetnikom, Nemca pa so poslali v Pariz k rodbini — Francoza! Ko pa je bil mir sklenjen, je prišel tudi Francoz v Nemčijo k starišem nemškega vojaka.

Nekega dne pa je opazoval domači zdravnik pri franc. rodbini »sinac« pri kopanju in je ves začuden opazil, da »sinac« nima več neke značilne

brazgotine na nogi! Začel je dvomiti, da bi to bil pravi »sinac« in tako je stvar z zamenjavo polagoma prišla na dan.

Haško razsodišče pa bo sedaj moralo urediti razne zadeve posebno glede dedščine.

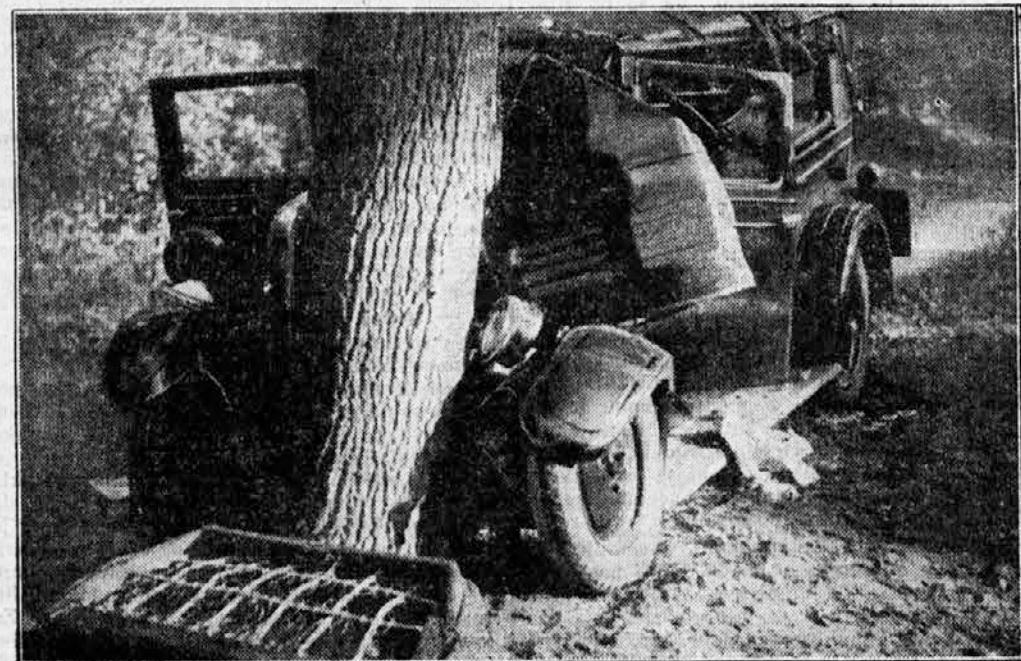
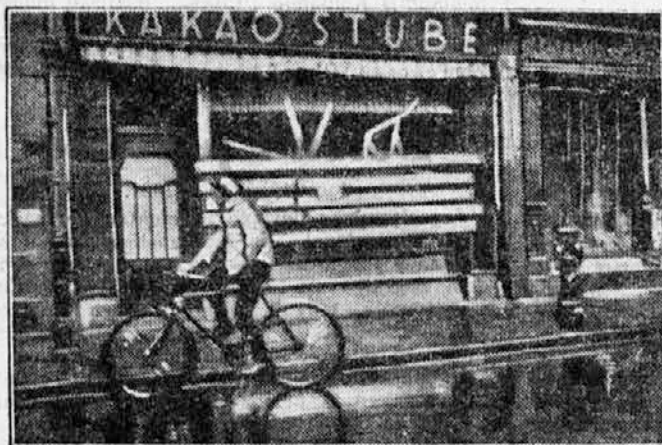
Prijateljica narodov

Gospa, Elizabeta Battenhill, 41 let stara lastnica velikega modnega salona v New-orleansu, uživa po celi Ameriki svojevrsten sloves.

Ta ženska si je menda postavila za svojo življenjsko nalogo, da proučuje lastnosti vseh narodov sveta, to pa seveda le na moških zastopnikih raznih narodov. To dela tako, da se kar zaporedoma moži enkrat z moškim tega, potem pa zopet z moškim drugega naroda. Tako si slede kar po vrsti Germani, Kelti, Romani, Slovani itd. Gospa Battenhill zbira torej moške tako kakor palice ali pa glavničke. Svoje »študijec« je začela kot 16letna deklica z nekim nemškim inženierjem. Ta pa je bil po njenih mislih starokopiten sitnež, ker je zahteval od nje, naj mu ustvari prijazen in prijeten dom — taka zahteva pa je za pristno Amerikanko nekaj razžaljevala! Prav lahkega sreča se je dala od tega moža ločiti in je vjela nekega Irca. Pa tudi ta ni bil dosti bolj srečen kakor Nemec. Gospa Battenhill je prišla namreč na to, da »ga« njen drugi možček le prerad »cuka«. Na mesto Irca je kanalu stopil neki francoski trgovec, ki pa go-spej zopet ni bil vseč zaradi prevelike njegove skoposti. Njen četrti moži je bil Portugalec. Ta pa je zopet ves dan igral na gosti, da ni bilo več za zdržati poleg njega. Čez 3 mesece se je moral Portugalec umakniti nekemu Rusu, ki ga je bila zanesla v Ameriko svetovna vojna. Ta je bil pa pravi barbar, je pravila gospa, in zato se je gospa kmalu zagledala v nekega soloplesalca, za kar ji je ruski »barbar« prisolil dve okoli useč. Zato ga je spodila od sebe.

Komunistični nemiri v Brunšviku

V Brunšviku (Braunschweig) so nedavno priredili narodni socialisti veliko zborovanje. Na to manifestacijo so odgovorili komunisti s proti-demonstracijami. Pri tej priliki so porušili več trgovin.

Težka avtomobilska nesreča pri Berlinu

Na cesti Berlin—Potsdam se je zalezel težak avtomobil v drevo. Pet potnikov, med njimi tudi zet policijskega ravnatelja v Berlinu, je težko ranjen.

Rusov naslednik je bil ognjevit Mehikanec, ki pa ni imel nobenih manir: kadil je v njeni navzočnosti, ne da bi jo vprašal za dovoljenje. Zato si je izbrala gospa zopet novega moža in sicer Indijanca, ker slučajno ni bilo nobenega Holandca ali Grka na razpolago. Indijanec je milijonar in s tem se razumeta — dokler ne bo radovednost prignala gospe zopet v naročje predstavnika še kakšnega drugega naroda...

Volitve v Angliji in sport

Gospa Bonfils, prej ministrica v vladi MacDonaldovi, je v svojem volilnem okrožju otvorila velik sportni prostor za nogomet, da pridobi sportnike na svojo stran.

Moški in ženske

Po zadnjih ljudskih štetjih živi v nekaj državah več moških kot žensk, v drugih pa zopet več žensk kot moških. Več žensk kakor moških živi:

	žensk	moških
v Nemčiji	32.594.796	30.583.404
v Avstriji	3.387.077	3.187.239
v Angliji	19.811.460	18.075.230
v Rusiji	59.998.944	54.410.462
v Španiji	11.016.460	10.373.302
v Franciji	20.352.884	18.444.656

Več moških kot žensk pa živi:

	žensk	moških
v Zed. državah	51.810.189	53.900.431
v azijski Rusiji	15.963.652	16.616.402
v Avstraliji	2.672.864	2.762.870
na Japonskem	29.723.717	30.013.100
v juž. Afriki	3.500.064	3.656.255
v Hong Kongu	363.286	480.646

4000 kuharkih knjig

Profesorica Margareta Wilson je darovala medicinski akademiji v Newyorku 4000 knjig o kuhinji in o kuhanju. V tej zbirki se nahajajo knjige v 20 jezikih. Najdražja knjiga v tej zbirki je delo kuharja Apiciusa-a, ki ima zabeleženo kuharske recepte, ki segajo do 3. stoletja nazaj.

Amerikanski humor

Obupan trgovec: »Danes ne prihajajo niti tisti kupovat, ki nič ne plačajo!«

*

Iz nekega oglasa: »...dobri kuharici nudimo krasen razgled na ulico, kjer vidi lahko vsak trenutek kaj zanimivega: aretacije, nezgode, ambulance itd.«

*

Na božični večer. Škot (Škoti so znani tudi v Ameriki zaradi svoje varčnosti in skoposti) gleda žalostno na svojega sinčka, ki čaka na božična darila. Nenadoma pa Škot vstane, zagrabí pištolo, odhiti pred vrata in ustrelí. »Ata, kaj pa je bilo to,« vpraša sinček očeta, ko je zopet vstopil v sobo. »Božiček se je pravkar ustrelil,« odvrne Škot in mirno kadí svojo pipo naprej...

Kako združim poklic in gospodinjstvo

Gospodinska razstava na letošnjem pomladanskem velesejmu je pokazala, da se kaže tudi v gospodinjstvu novo stremiljenje: tudi gospodinja se emancipira od starih tradicij. Danes domače delo ni več samemu sebi namen, kakor je bilo nekdanj. Danes tudi za gospodinjstvo ni glavno, da neprestano nekaj dela, vbada, temveč je tudi njej prvi smoter, ki ga mora doseči s čim manjšo potratno moči in časa. To je pa tudi nujno potrebno spričo dejstva, da mora danes večina žen, tudi poročenih, iskati zaslužka v poklicnem delu. Kes da je danes marsikatera žena od svojega dvojnega ali celo trojnega poklica preobremenjena, toda tarnanje nad tem ne pomaga in tudi nima smisla žeteti si nazaj stare »boljše« čase. Kajti večina žen so primorale razmere na to pot, s katere nobeno jadicovanje ne vodi nazaj. Zato je bolj pametno zvesti se v položaj in črpati iz njega vse prednosti, ki jih je prinesla ženi nova situacija.

Kajti, če dobro premotimo stvari, kakoršne so, tedaj vidimo, da je novi položaj prinesel ženi nekaj dobrin, ki so zanjo dalekosežnega pomena, katerih posledice v socialnem in gospodarskem življenju so danes še nepregledne. Pomislimo samo, da gospodinja iz preteklega doba ni bila samostojen človek, temveč je eksistirala samo za moža in za otroke, da jim je kuhala, krpala, pospravljala. Čimbolj se jim je udajala, tembolj je prenehala biti ona sama. Od pamtiveka so ji sugerirali, da je naloga žene služiti drugim, to se pravi, predvsem možu. Podnevi je bila tovarno živinče, ponoči spolni objekt moža. Dasi je neprestano garala, ni njenega dela nihče prav cenil, zato je tudi sama zgubila sodo o lastni vrednosti in o vrednosti svojega dela. Ocenjo je sprejemala pasivno in ni videla v njej protislovij. Majhne reči je videla velike, postala je malenkostna in ozkosrčna. Šele s poklicnim delom se je žena tako osamosvojila, da je spoznala nevrednost in poniževalnost svojega položaja. S potrebo preoblikovanja svojega gospodinjstva, spoznava žena potrebo oblikovati v sebi človeka, osebnost.

In taka žena bo znala vplivati na svojo okolico, družino, da bo njeno delo drugače cenila kot doslej, zlasti pa bo spoznala in uveljavila umetnost delitve dela. To je pa najvažnejše poglavje pri vprašanju o združitvi poklicnega in gospodinskega dela. Res, da nove tehnične pri-

dobitve lahko odvzamejo gospodinjici mnogo drobnega, duhamornega dela, a danes so te pridobitve dostopne povečini samo ženam bogatih slojev, ki itak ničesar ne delajo. Delavske in uradniške žene, ki bi nove naprave najbolj potrebovale, se morajo pa še nadalje mučiti s starimi sredstvi. Zato je pri današnji ureditvi življenja možno edino sredstvo: delitev dela tudi v gospodinjstvu. Veljati bi imoralo pravilo, da po možnosti opravi vsak član družine toliko dela, kolikor ga povzroči. Saj še kljub temu odpade na gospodinjico največji del, zlasti če so pri hiši majhni otroci. V tem slučaju je gospodinja, tudi če ima služkinjo, močno obremenjena s materinskimi posli. Vendar pa ji je znatno pomagano, če vsak član družine pomaga kolikor more.

Toda k temu je nujno potrebna reforma zlasti domače vzgoje, ki so jo doslej glede ženske in moške vloge v življenju, glede vrednosti ženskega in moškega dela, tudi matere povsem napačno pojmovali. Deklice so morale vedno pomagati matere v kuhinji, krpati perilo za »moške« pri hiši, dočim so dečki lahko pohajkovali, ker se domače delo zanje ni spodobilo. To je način tradicionalne vzgoje, ki je povečini še danes v veljavi. Toda novi časi phtevajo novo orijentacijo glede ženske in moške naloge v življenju. Zato je potrebno, da se deklkam vcepljajo novi ideali v pojmovanju njene vloge. Njih vzgoja mora iti v isto smer kakor vzgoja dečkov, to je usposobljenost za poklicno delo. A tudi v domačem delu naj se vežbata oba enako. Potem ne bo mož nič več smatral ženina hišna opravila kot nekaj avtomatičnega, manjvrednega in ona ne bo občutila kot nekaj sramotnega, če ji mož pomaga pri gospodinjstvu. Taka skupnost bo tudi njune odnose poglobila, ker dvignila v njih lastnih očeh njuno medsebojno vrednost.

Seveda pa to ni in ne more biti končnoveljavna rešitev vprašanja združitve gospodinskega in poklicnega dela, kajti tudi na ta način gospodinja še daleč ne more biti zadosti razbremenjena, da bi poleg poklicnega dela lahko storila tudi kaj za svojo izobrazbo, kar je gotovo duševna potreba vsakega stremčega človeka. Toda razvoj gre dalje z rapidno naglico in bo prinesel tudi rešitev tega prevažnega vprašanja.

pravice, da se vprašanja, ki potrebujejo tudi psihološke rešitve, ne odločajo enostransko, z zakonodajno trdostjo. In gotovo ni v zadnji vrsti zasluga zasluga stališča velikih ženskih organizacij, da uvidenost, ki je diktirala ta načrt, prepreča novo nasprotstvo proti ženi, ker od njega gospodarstvo ne bi moglo imeti koristi, za ženo in družino bi pa pomenilo le škodo.

Zakonsko in starostno zavarovanje za žene

V Berlinu so ustanovili društvo, ki mu je ime »delovna zveza za zakonsko in starostno rento žene«. Današnja dekleta so se naučila praktično misliti; one znajo ceniti denar in zato bodo hitro spoznale, kako dobro bi bilo zanje, ko bi imele v zakonu vsakega prvega v mesecu določeno svotico za lastno uporabo. Delovna zadruga si je nadela nalogo, omogočiti ženi zakonsko in starostno rento. Uporabljajo za to že obstoječo zavarovalno metodo neke berlinske zavarovalnice. Zadruga hoče poskrbeti, da bodo mogle članice tudi v slučaju bede plačati zavarovalnino. Ustanovitelji upajo to doseči ter pozivljajo k slogi in sodelovanju.

Ameriško gospodinjstvo

V Ameriki postajajo čedalje redkejšje žene, ki niso nikjer zaposlene. Ne le neporočene žene si služijo svoj kruh, marveč tudi poročene rade doprinešajo s svojim zaslužkom svoj del za vzdrževanje družine. Vendar je njihovo gospodinjstvo v najlepšem redu, čeravno večinoma nimajo poslov v hiši.

Znano je, da gredo vsi posli v ameriškem gospodinjstvu v najhitrejšem tempu, ker so vsi domovi skrajno praktično urejeni; vendar bi naše gospodinjice strmele, ko bi videle tak dom, toliko je v njem praktičnih novotarij, o katerih se nam niti ne sanja. — Brez centralne kurjave si sploh ne moremo misliti moderne ameriške hiše. Gorka in mrzla voda v kuhinji in kopalnici znatno olajšuje marsikako hišno delo. Koliko časa izgubljam samo s tem, da gremjo vodo za vsako uporabo, medtem ko jo ima Amerikanka vedno pri roki, tako da lahko vsak hip opere kos perila, ki je v Ameriki navadno iz pletenine, ki se zelo lahko pere in ga niti ni treba likati. V kleti imajo električne stroje za pranje perila, posebno posteljnega in namiznega, ki perejo, suše in likajo, vse obenem.

V kuhinji je odprtina, v katero se mečejo smeti in odpadki, ki padejo po široki cevi v poseben prostor v kleti, tako da gospodinjci ni treba hraniti smeti doma in paziti, da ne zamudi voz, ki pride ponje. V posebni napravi se posoda opere skoro sama; s pomočjo elektrike se vrtili ščetka, ki okraša; sajaste lonce, da si gospodinja ne maže rok z njimi. Posode gospodinja ne briše, marveč jo postavi v veliko posodo, ki je nalašč v ta namen, kjer se osuši z električno strujo. Brez elektrike si sploh ni moglo zamisliti današnje ameriške hiše. Z elektriko meljejo kavo, lupijo krompir in sadje, režejo kruh, sečejo meso, celo prižigajo plamen na plinskem kuhalniku. Moderne plinske

peči so na neki način v zvezi z uro, ki je spojena z zvoncec. Ko se pristavi jed, se navije ura na tisti čas, ki je približno potreben, da se jed skuha; ko poteče ta čas, zazvoni ura in spomni gospodinjico, da je jed skuhana.

Ni čuda torej, da gre Amerikanka lahko po svojih poslih, pa ima kljub temu doma vse v najlepšem redu, čeravno je brez služkinje. Seveda ne stavi v Ameriki na mizo toliko jedi, kakor ponekod pri nas in ne kuhajo takih jedi, pri katerih je treba stati tri ure za ognjiščem. — Amerikanka si pa tudi zna vzgojiti svojo družino tako, da ji noben član ni pasiven v gospodinjstvu, marveč vsak ji odvzame nekaj posla, oziroma si drži vsaj svoje stvari sam v redu. Pri nas so take gospodinjice bele vrane. Kjer nimajo služkinje, je pri nas gospodinja sama dekla, ako ne celi družini, pa prav gotovo vsem moškim v hiši.

Glavna ideja, ki vodi delo ameriške gospodinjice, je štediti s časom. V Ameriki smatrajo že desetletja ženo kot nositeljico kulture in po vsej pravici. Ona se zanima za umetnost, za literaturo in znanost, potuje križem sveta, obiskuje koncerte in predavanja, medtem ko moža tako izčrpa dnevnimi posli, da si privoščijo k večjemu malo lahke zabave, zato ima rad ples, kino in sport.

Razgled po ženskem svetu

ZDRUŽENE DRŽAVE

Mrs. William Mather, filantropka in vodilna socialna delavka, je bila, kot prva žena v Clevelandu, sprejeta med porotnike.

Prva ženska uradnica zračne policije je mrs. McQueen, ki je nastavljena kot inšpektor zračne policije v Beverly-Hillsu v Kaliforniji in ima tu skrbeti, da se točno izvajajo predpisi zračnega prometa. Imenovana je bila, ker se je izkazala kot odlična organizatorica ženskih letalskih društev. Med vojno je delovala v pomožni akciji v Palestini ter je ustanovila prvi angleški dnevnik v Jeruzalemu.

V Ameriki je 3600 žen, ki zavzemaajo višja mesta pri bankah in na borzah.

ANGLESKA

Miss Florence Farmer v Stoke-on-Trent je bila soglasno izvoljena za lord-mayora za prihodnje leto. Ona je četrta ženska, ki je na Angleškem dosegla čast višjega župana. Prva je bila Ethel Colman l. 1923. v Norwichu, njej je sledila Margaret Beavan kot lord-mayor Liverpoola in preteklo leto si je Norwich spet izvolil žensko, Mabel Clarkson za višjega župana.

Znana misijonarka weslejske cerkve, miss Tweddle, ki je bila preteklo leto odlikovana z indijsko kolajno Kaisar-i-Hind za pospeševanje domače ženske obrti, se je vrnila z letalom iz Anglije v Indijo. Mrs. Tweddle je prvi ženski »leteči misijonar«.

Znano socialistko Jennie L. Adamson, članico predsedstva Mednarodnega ženskega odbora in londonskega grofijskega sveta, je delavska stranka pozvala, naj sprejme kandidaturu v volilnem okraju Colne-Valley, katerega je doslej zastopal Snowden.

TURCIJA

Turška ženska unija razširja svoje delovanje s tem, da organizira agitatorski pohod za žensko gibanje v podeželska okrožja. Najprej bodo poslali skupine po 4 žene v vasi v carigradski okolici. Propagatorke prirejajo predavanja ter hodijo od hiše do hiše. Njihov cilj je poučiti kmečke žene o osnovah turške republike ter jim pokazati, da pomeni novi režim za ženo svobodo in duševni napredek.

JAPONSKA

Za direktorja medicinske univerze v Tokiu je bila imenovana gospa dr. Yosioaka.

Razno

70letna zmagovalka pri lepotni tekmi

V svojem stremiljenju po vedno novih senzacijah so priredili Parižani tekmo za najlepše oči. Da bi drugi čari tekmovalk ne uplivali na razsodbo, so sklenili, da si morajo tekmovalke zakriti obraz in se obleči v ohlapen domino. Tako je bilo sodnikom nemogoče spoznati starost ali katere druge lastnosti tekmovalk. Veliko je bilo presenečenje, ko se je razkrila lastnica najlepših oči: bila je neka 70letna starka! Kako si je mogla tako pokriti obraz, da se niso videle niti gube okrog oči, tega poročilo ne pove.

V XX. stoletju

Marsikomu bo še neznan, da imajo v Nemčiji »Državno zvezo vedeževalk«. Zveza je nedavno temu svarila žene pred tem poklicem, ker je baje že prenapolnjen in vsled tega slabo nese.

Svilene nogavice

Svilene nogavice, ki danes spadajo k moderni obleki in ki si jih privoščijo celo marsikatero kmečko deklo, so bile nekdanj prava redkost. V severno evropskih deželah so jih komaj poznali in kjer so jih dobili iz Španije, so bile tako drage, da je neka dvorna dama angleške kraljice Elizabete podarila kraljici kot novoletno darilo en sam par svilenih nogavic. Kraljici so svilene nogavice tako zelo ugajale, da oddlej ni nosila drugačnih. Bila je prva kraljica v severni Evropi, ki je nosila svilene nogavice.

Kako kupujejo obleke na Japon-skem

Ako si hoče Japonka kupiti obleko, mora povedati trgovcu, koliko je stara in ali je poročena ali samska, ker imajo Japonke različno obleko za različne starosti in se tudi po obleki ločijo žene in dekleta. To je seveda v krajih, kjer se še oblačijo po stari šegi; vendar v mesta že znatno prodira pariška moda, ki bo izenačila vse Japonke, mlade in stare, samske in poročene.

Moda

Večerni kep iz velour-satina z velikim lisičjim ovratnikom.

Tričetrtniski večerni plošč iz brokata, spredaj križem zapet je okrašen z lisičjim ovratnikom in enakimi našivki na rokavih.

Modni drobiži

Kakšen dekolté je moderen? Okroglo izrezana večerna obleka je zelo moderna, izrezek pa ne sme segati preko ramen. Okrogli izrezek spremlja navadno rokav, ki pušča gol zgornji del roke; je to takozvani rokavičasti rokav.

Koničasti izrezek z malimi rokavci v obliki balončica in visoko postavljenim pasom se nosi popoldne in zvečer.

Štirivogliti izrezek je lep, ako ima gorenji del života gube počez. Velike večerne toalete imajo v hrbtu zelo globok izrezek, katerega napravimo z malim drapiranjem, pentljo ali šalom decentnejšega. Kakor vežejo veliki kamni in steklene kroglice ozko draperijo od rame do rame ter so pod tilnikom zvezani in padajo konci po hrbtu doli do pasu, tako se dobé tudi žerpe v obliki peroti, ki se pritrde na ramenih ter napravijo silhueto mehkejšo in elegantnejšo.

Za močnejše dame je najprimernejši koničasti izrezek na večernih oblekah, ker podaljša figuro, dela vitko in učinkuje najbolje.

V kraljestvu mode se pripravila za zimo vstajenje: mufal Okrogel, kakor skupaj zvita mačka. Gospe, ki so imele srečno misel, da so spravile muf svoje stare matere, ga zdaj lahko vzamejo iz skatle — bo služil v zelo moderno dopolnilo njihovim malim kozuhovinastim šerpam.

Vprašanje je, če bo imelo njegovo vstajenje kaj več uspeha, nego preteklo leto.

Gospodinjstvo

Kakor uporabimo gos

Kdor ima rad mlado, nežno, ne preveč mastno gos, jo bo kupil najraje v pozni jeseni. Meso je še svetlo, mast bela in trdna. Pri sedanjih gospodarskih prilikah je marsikateri gospodinjci težko nabaviti si celo gos, in če se za to odloči, mora paziti, da jo pravilno izrabi. Gospodinjci služijo pri tem moderen princip, da se smatra meso bolj kot postranska in ne kot glavna jed. Ako spečemo celo gos naenkrat in nas ni toliko v družini, da bi jo obenem pojedli, jo moramo pozneje pogrevati in gos izgubi pri tem svoj prvoten dober okus. Če jo pa razrežemo in pečemo posamezne kose, postane na kraju pusta in jo je škoda. Praktične kuharice so si tu izmislile dober pripomoček. Orežejo se stegna s precejšnjim gorenjem kosom. Zašijeta se oba kosa skupaj, da sok ne izteče in se spečeta. Lahko se da vmes sesekljano jabolko, kar še poveča dober okus mesa.

Pečenka je ne le dobra, ampak tudi lepa in zadostuje za 3—4 osebe. Zelo dobra in razmerna izdatna so tudi napolnjena gosja prsa. Orežemo prsa kolikor mogoče na veliko in pazimo, da se jih drži vsa spodnja koža, ki se olupljuje kolikor mogoče na globoko ob straneh, pri tem vzamemo zgoraj tudi glavo poleg. Previdno odstranimo vse kosti, da ostane meso celo. Nato pripravimo nadev: v mleku namočeno žemljo, malo ostrgano jabolko, nekoliko sesekljane pražene čebule in peteršilja ter pol stroka zelo drobno sesekljane česna zmešamo skupaj z malo soli. Ta nadev vlijemo v osoljeno gosjo prsa, tako da nastane nekaj okrogel zavoj. Ko je pečena, je tudi ta pečenka zelo okusna. Peroti, hrbet in notranje organe uporabimo za rižoto ali slično. K pečenki se prileže kisla zelenjava, kislo zelje ali repa, pa tudi krompir.

Mladi Jugoslovan

Radivoj Rehar:

Jesenska pesem

Listje se z drevja otoplje,
veter čez polja šumi
in iz oblakov dremotnih
dež neprestano prši.

Pusti, čemerni so dnevi,
v meglah so skrite gore,
ptice se zbirajo v jate,
daleč na južno lete.

Z njimi še želje se naše
dvigajo v dalj pod nebo,
v kraje želijo neznane,
koder sni sreče cveto...

Radislav Rudan:

Beli kakadu

Ko je Bog ustvaril papige, jih je poslal
slikarju Mutamari, da jih poslika.

»Pobarvaj jih, dragi Mutamara, z vsemi
barvami južnih cvetic in rastlin, da bodo
nališpani kakor mladi gizdalini!« mu je de-
jal.

In Mutamara se je poslušno lotil svojega
posla. Vzel je v desnico prvo papigo, v le-
vico pa čopič in je pričel. Z rdečo barvo
mu je poslikal čufko na glavi, z rumeno
grlo, z zeleno perutnico, z višnjevo trebuh
in še repa in nog ni pozabil.

»Lep je!« si je dejal, ko je opravil svoje
prvo delo.

Potem je vzel drugega, manjšega in ga
tako pestro in pisano nališpal, da so se mu
usta kar sama razvlekla v zadovoljen na-
smeh.

»Pojdi svojo pot!« je rekel malemu giz-
dalinu. »In vsaki ptici povej, kakšen umet-
nik sem.«

Tako je Mutamara poslikal vse papige,
in druga je bila lepša od druge. Ostala je
samo še poslednja.

»Čakaj,« si je mislil Mutamara, »tebe
bom pa poslikal s še bolj pestrimi bar-
vami, kakor sem druge.«

In vzel je najprej belo barvo, prevlekel
ž njo vse perje in postavil ptico na solnce,
da bi se posušila. Med tem, ko se je ptica
solnčila, je Mutamara zbiral barve in no-
bena mu ni bila zadosti lepa. Pa je odšel
v svojo čumnato, da bi našel še zlato, sre-
brno in biserno.

Papiga je nekaj časa potrpežljivo čepela

na solncu, naposled je pa postala tako že-
na in lačna, da ni mogla več strpeti. Odle-
tela je do bližnje reke, da bi se napila, a
glej: solnce je bilo med tem izpilo vso vodo
in ptica je letela naprej in naprej. Ko je
naposled le našla vodo, je pa bila že tako
daleč od kože slikarja Mutamara, da je
kljub vsemu iskanju ni mogla najti. Iska-
ga jo je leta in leta - a ko jo je le našla -
je bil Mutamara že mrtev. In tako je ta pa-
piga ostala enolično bela. Zato se tudi ime-
nuje beli kakadu.

Gustav Strniša:

Ptičar

Selanov Šimen je bil sicer priden deček. Le
ptiče je rad lovil.

»Pusti ptičke! Naj prebivajo v naravi, kjer
uživajo zlato prostost!« ga je svarila mati.

Šimnu so pa šle besede pri levem ušesu v
glavo, a pri desnem so spe ušle venkaj.

Pa je dobil pri sosedovem stricu tičarju Lima-
nice. Ujel je lepega škorca.

Zmagoslavno ga je prinesel domov. Pod stre-
ho je poslikal staro kletko in ga vtaknil vanjo.

»Nam bo vsaj pel!« se je hvalil napram ma-
teri, ki se je hudovala nad njim.

Zvečer je bil Šimen truden. Kmalu je šel
počivat.

Hipoma se je znašel v sanjah sredi gozda med
samimi škorci. Ti škorci so bili veliki kakor
orli. Močne kljune so imeli. Deček se jih je kar
zbal in hotel je pobegniti.

»Ne boš!« je zažvižgal največji in ga pogra-
bil s kljunom za suknjič. »Ti nam jemlješ zlato
prostost. Zdaj jo bomo mi tebi vzeli!«

Ze so privlekli ptiči veliko kletko. Šimen je
moral zlesti vanjo. Dobro so ga zaprli in od-
trleli.

Zadnji je zletel največji škorec, ki mu je še
dejal:

»Zdaj se pa tu pokori? Bož videl, kako je
hudo, če nimaš svobode!«

Šimen je ostal sam. Strah ga je bilo v mra-
nem gozdu. In tedaj je začel mrmranje.

Pogledal je skozi palčice.

Preplašen je opazil strica medveda, ki se je
od nekega pritepel in počasi koracal proti njemu.

Deček je bil od samega strahu kar trd.

Medved se je približal kletki. Prišel je nju-
hati okoli nje. Segel je vanjo in z močno šapo
krepko stresel Šimna za lase ter zarenčal:

»Ti že nisi kaj prida, ker nisi svoboden! Te
je že kdo kaznoval in pustil tukaj. Odprj klet-
ko, da te požrem!«

Deček je pričel jokati. Krčevito je držal šib-
ka vrata in ves trepetal.

Tedaj se je pa vzbudil in se znašel - na svoji
postelji. Pred njim je stala mati in ga klicala.
Zunaj je bil že dan.

Deček je vstal in se oblekel. Zamišljen je sto-
pil h kletki, kjer je ždel ujeti škorec in ga ža-
lostno gledal.

»Le kar svoboden bodi! Dovolj hude sanje
so me mučile. Odslej boste imeli vsi ptiči pred
menoj mir!« je rekel Šimen in odprl kletko.

Ko je videla mati, kaj je storil, se mu je pri-
jazno nasmehnila in ga pohvalila.

Povedal ji je, kaj se mu je sanjalo. Kar olaj-
šane se je čutil, ko je izpustil ptiča. Vesel je
odhitel s kravico na pašo.

Danilo Gorinšek:

Cigan

Živel mož je v davnem času,
prosil in rotil Boga je,
da poslal bi ga po svetu,
da bi videl tuje kraje.

Bog uslišal mu je prošnjo,
mož prišel je v krasno mesto,
našel tam si je bogastvo,
čast, ugled in še nevesto.

Pa ni leto dni poteklo,
ko poprosil spet Boga je:
»Dosti mi je tega mesta;
daj, da vidim nove kraje!«

Ni mu Bog zavrnil prošnje,
kmalu v drugem bil je kraju,
vse mu tam je zelenelo
in cvetelo kakor v maju.

Zopet leto ni minilo,
mož, sit vsega že, Boga je
spet naprosil: »Daj Bog oče,
pošlji me še v druge kraje!«

Ali dobri Bog zavrnil
urž ga je, dejal besede:

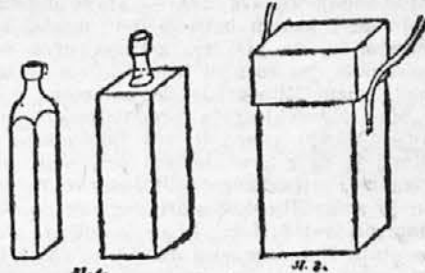
»Pot, ki zdaj tako jo ljubiš,
vekomaj naj v svet te vede!«

In je šel z ženó in deco,
da poslušal le Boga je...
Danes še njegova deca
večno gre iz krajev v kraje.

»Termos« steklenica

Gotovo ste že videli takozvane »Termos« ste-
klenice, v katerih ostane tekočina vroča ali le-
deno-mrzla celo do 24 ur. Ako bi radi imeli
steklenico, v kateri lahko ostane voda dolgo
mrzla, si lahko tako naredite sami. Steklenico
boste potem s pridom uporabljali na raznih iz-
letih, sprehodih, na paši itd.

Izberemo si primerno pollitersko steklenico,
najbolj platična je ploščata (slika 1). Iz tan-
kih deščic od pomarančnega zaboja si nato na-
redimo zabojček (sl. 2), ki naj bo toliko večji
od steklenice, da ostane 2-3 cm prostora okoli
nje, ako jo vložimo v njega. Vrhnja deščica naj
ima odprtino, kamor pride vrat steklenice. Pro-

stor med steklenico in stenami zabojčka zapa-
žimo z oblanci, žagovino, volno ali kakim dru-
gim slabim prevodnikom toplote. Da se voda
pri vratu steklenice ne bo ogrela, si naredimo
tudi še pokrov, s katerim lahko pokrijemo vrat.
Pokrov naj bo tako velik, da se natančno pri-
lega na zabojček. Na »termos« steklenico si
lahko pritrdimo tudi jermen ali vrstico, da jo
udobneje nosimo. Ko ste steklenico naredili, ste
si gotovo tudi že domislili, zakaj ostane teko-
čina v »termos« steklenici toliko časa mrzla,
oziroma vroča. Da učinek pri naši steklenici še
povečamo, je dobro zabojček pobarvati z belo
oljnato barvo. Bela barva odbija solnčne žarke.
Opazili ste, da so tudi železniški vagoni, v ka-
terih se prevažajo pivo, meso in slično, pobarvani
z belo barvo. Naravno je treba tudi tu, kakor
pri vseh delih z deščicami, te pred pleskanjem
dobro zgladiti s steklastim papirjem. Kdor
nima steklastega papirja, si lahko pomaga tudi
s kosom stekla, s katerim se da deščica tudi
zadovoljivo ostružiti in zgladiti.

Tako ste si naredili koristno steklenico. Tako
dolgo kakor kupljena, naša »termos« steklenica
sicer ne bo držala toplote ali mraza, toda za
naše svrhe bo popolnoma zadostovala.

Uganka

Štirje so in se vrste:
prva greje, drugi žge,
tretja zopet ohladi,
a četrta zamrazi...

Rešitev prejšnje uganke: goba. Pravilnih
rešitev smo prejeli 18, a nagrado je žreb
določil Zorici Bračkovi, učenki četrtega raz-
reda ljudske šole v Gornji Radgoni. Rešitve
današnje uganke bo sprejemalo uredništvo
»Mladega Jugoslavana« v Mariboru, Ale-
ksandrova cesta 24, do srede, dne 28. t. m.
opoldne.

Martin Napuhek

Pravljica igra za mladino v petih slikah.

Spisal J. Špicar.

(Nadaljevanje.)

5. PRIZOR.

Prejšnji, dvorni norec.

NOREC: Kaj vse to pomeni danes. (Si mane oči.) Tako
zaspan sem, da skoraj nič ne vidim. (Je prišel v
ospredje.)

BAKON (norcu): Pa kdo si ti?

NOREC (se šele vzdrami in pogleda Bakona): Jaz? Od-
govor je težak, prijatelj. Jaz sem oseba, ki ne spada
k služinčadi in tudi ne h gospodi. Jaz sem najvaž-
nejša oseba v naši kneževini: Jaz sem dvorni norec!
(Se globoko prikloni.)

BAKON: Poslušajte tedaj! Kneza Urije ni več ne tu na
gradu in ne v tej kneževini.

VSI (razen norca, začudeno): Ga ni več?

BAKON: Ne in tudi princeze Zaraste ni. Odvezani ste
jima pokornosti. (Kaže na prestol.) A tu sedi prin-
ceza Zlata, ki je sedaj vaša gospodarica.

VSI (razen norca se ji priklonijo).

BAKON (norcu): Zakaj ne izkažeš gospodariči svojega
priznanja?

NOREC: Ker jo spoštujem!

BAKON: Tako! Je li to spoštovanje?

NOREC: Priznanje norca ni spoštovanje. (Sede k Zla-
tinim nogam.)

BAKON: Zdaj pa vsi na svoje delo. Ostanite le vi trije
(kaže na pisarja, zdravnika in kapelnika ter na
Tineta in Bineta) in vidva.

(Kuhar, kuharica, točaj in šivilja odidejo.)

6. PRIZOR.

Prejšnji brez odišlih.

BAKON (pisarju, kapelniku in zdravniku): Vi trije
odslej ne spadate več k služinčadi, ker ste otroci
umetnosti in vede. Med gospodo pa vzlic temu ne

hodite, ker v njenih očeh ste vedno še služabniki.
Dobili bomo novega vladarja in na vas treh bo le-
žeče, da bo zadovoljen, zdrav na duši in telesu. To
bodi vaša skrb!

(Zdravnik, pisar in kapelnik se poklonijo Zlati
in odidejo.)

7. PRIZOR.

Prejšnji brez zdravnika, pisarja in kapelnika.

BAKON: Vaju pa čaka težka in odgovorna naloga.

TINE (Binetu): Pa nama menda ne vzamejo glave?

BINE (Tinetu): Beži no, čemu jim pa bo!

BAKON: Dobiti morata moža za presvetlo princezo in
obenem novega kneza tej deželi. (Oba napravita
dolga obraz.) Da, da, to je vajina naloga. Če jo iz-
vršita spretno, dobro in pošteno, vaju čaka visoko
odlikovanje.

TINE: Pa kam bi šla?

BINE: Zares, kam bi šla?

ZLATA: Le idita na pot in pripeljita ga, ki se bo vama
zdel najbolj primeren za to mesto in za mojega
moža. Zaupam vama in vajinim bistrim glavam.

TINE: Velika čast!

BINE: Velika čast za naju! (Odideta.)

8. PRIZOR.

Bakon, Zlata, norec.

ZLATA: Nevidna hom vodila njuno pot, tako, da ga
sigurno najdeti, prevzetnega in nezadovoljnega
Martina. (Vstane in pride po stopnicah.)

BAKON: Moja je naloga zdaj končana. (Zlati.) Zdaj
delaj ti naprej. Če bi bila pa kdaj v zadregi, me po-
kliči! (Odide.)

9. PRIZOR.

Zlata, Norec.

ZLATA (norcu): In ti? Li nimaš posla? Navodil še
moram dati odposlancema. (Odide.)

NOREC: Moje mesto je v bližini trona, pa če kdo sedi
na njem, ali nobeden.

Zastor.

TRETJA SLIKA.

Ista dvorana.

1. PRIZOR.

ZLATA (sedi na stopnicah prestola): Kraljično povelje
sem točno izpolnila. V bodočnost pa ne vidijo moje
oči. Kraljica je obdarjena z modrostjo in prav je
vse, kar naroči.

2. PRIZOR.

Zlata, služabnik, potem odposlanca.
SLUŽABNIK (se pokloni): Odposlanca Tine in Bine sta
se vrnila in prosita vstopa.

ZLATA: Reci jima, da ju pričakujem.

SLUŽABNIK: Sporočim. (Poklon, potem odide, pa se
tako spet vrne): Ali — princeza — nista sama —

ZLATA: Vem.

SLUŽABNIK: Nekega berača, ali kaj že je, sta pri-
peljala.

ZLATA: Tega mi ne reci drugič — Ta je moj ženin in
tvoj bodoči gospod.

SLUŽABNIK (je dobival vedno daljši obraz): Že-nin
— — — gospod! (Sede začuden na tla.)

ZLATA (smeje): Ne verujete?

SLUŽABNIK (ki je sedel obrnjen proti občinstvu, se
prevrta tako, da je na vseh štirih obrnjen k Zlati):
Ne, tega pa ne!

ZLATA: Pa je le res!

SLUŽABNIK: Princeza, njim se je zmešalo! (Vstane.)

ZLATA: Ni se. Le poglej me.

SLUŽABNIK: Potem se je pa meni, da ne slišim prav.
(Odide.)

ZLATA (sama): Kraljica je stala pravljico in posa-
dila me v ta grad, da izvedem preizkušnjo svojega
varovanja. Sreča naj me vodi!

TINE in BINE (vstopita): Pozdravljeni, presvetla prin-
ceza naša!

SLUŽABNIK (pride za njima in jima z gesto kaže, da
je Zlata znorela, potem spet odide.)

ZLATA: Kako sta izvršila dano nalogo?

(Dalje prihodnje nedeljo.)

Fede:

Francoska reportaža

III.

Duet na Montparnasse-u

Okrog devetih zjutraj je bilo, ko je z močnim trkanjem nekdo prebudil Marija, ki je v sanjah še romal po Montmartre-u in prisluškoval mamljivim vabilom brhkih deklet. Iz najslajšega sna je skočil iz postelje in urno premišljeval, kaj bi naj ta jutranji poset pomenil. Znanca tu še nimam nobenega, policija nima povoda, da me meče iz postelje — kaj — kdo bi to bil. Stopi k vratom in odklene. Kdo bi popisal njegovo veselje, zaprepačenost in navdušenje, ko je pred durmi zagledal Ivana s kovčki, ki se mu je zadovoljno režal v obraz. »In France?« Pride. Morda že ta teden. Torej, dragi Ivan, dovoli, da te pozdravim tu v moji zaduhli luknji, a več je vredna kot naša stara soba v Ljubljani. Kot novi Parižan mi bodi iskreno pozdravljen.

Z nezaupanjem je zrl Ivan na staro postelj, stisnjeno v kot male, temne sobe, ki razven postelje, stola s skledo, ki bi naj bila umivalnik, in nočne omarice ni imela drugega pohištva.

Marij, ki je Ivanov vprašajoči pogled opazil, je urno pristavil: »Kaj hočeš. Prišel sem v Pariz in po dolgem iskanju našel na to luknjo. Sedaj, ko sva dva — si že dobiva lepšo sobo in v kakem boljšem delu mesta. Torej — prosim te, ne glej te podrtije, urno se umij, preobleči, jaz se med tem oblečem — in greva po Parizu. Mimogrede že najameva kje sobo.

Med oblačenjem in preoblačenjem je moral Ivan Mariju povedati vse ljubljanske novice, Marij je pa z navdušenjem pripovedoval o Parizu in Parižankah, dražil Ivanovo radovednost in jo z izmišljenimi storitvami stopnjeval. Kam, kam najprej? Marij, ki se je žutil že Parižana, je obisk Montparnasse-a določil za večer, čez dan pa kolovratenje pa mestu in iskanje sobe. In predvsem: Ivana je treba v Parizu šele krstiti, to je ceha prvega večera pade nanj.

V lepem sončnem jutru sta stopala po boulevardu de Magata, potem se je Ivan iz kolodvora pripeljal k Mariju, krenila sta po rue la Fayette do boulevarda Hausemann, proti operi in na boulevard des Italiens, po najlepših in najrazkošnejših boulevardih, po najlepšem delu Pariza. Ivan, ki se ni še udomačil in le strahoma prekoračil ceste, je moral marsikatero besedo pogoltniti in Marij ga je zmerjal s ljubljansko srcajo. Po rue de Richelieu sta prišla do Tuileries, Palais Royal, do Louvra, po rue de Rivoli do Chateleta in obstala sta pred cerkvijo Notre Dame.

Marij, ki je vso pot prepovedoval Ivanu svoje montmarterske utise in svoj govor le od časa do časa ukinil, ko je Ivanu razlagal Tuileries, ali Palais Royal, ali Louvre, je pred Notre Dame našel na moža, ki je njegovo pripovedovanje v veliki meri podkrepil. Ko sta se naša znanca pred Notre Dame-skim trgom sprehajala in si ogledovala to zanimivo in toliko opisovano cerkev, pristopi k njima mož in jima ponudi fotografije cerkve in njenih detajlov. Ker naša znanca nista kazala nobenega pravega navdušenja za nakup ponujenega blaga, se je prodajavec previdno ozrl okrog — o, reklama! — in nato privlekel iz žepa par zavojev. Želite morda raje slike nagih žensk, ne, morda prezervative, tudi ne, želite, da vas povedem, h krasni trinarjetletni deklici? Petindvajset frankov? — In ko je videl, da je vse njegovo govorjenje zaman — je pohitel k novemu »kupcu«. Ivan je še ves zaprepačen. »No, če si mi pravil, da imaš take prodajavce na Montmartre-u, bi ti še verjel, da ti pa pred cerkvijo prodajajo cerkvene slike in prezervative — si ne bi nikdar mislil. Franc, Franc bo zija, ko pride.« In že z novo sliko o Parizu je Ivan sledil Mariju. Obstala sta v rue Monge, pred hotelom. Vprašala sta za sobo in jo najela.

Zvečer sta izstopila Ivan in Marij iz Metra »Vavin«. Montparnasse. Ob izhodu iz Metra začenjajo na pločniku prve mize kavarne »La Rotonde«, zbirališče montparnaških umetnikov, ki imajo v kavarni tudi stalno razstavo slik. Umetniki, politiki. — »La Rotonde« je ehajališče italijanskih politikov-emigrantov —, in tuji vsi jeziki in ras sede pred kavarno, opazujoč vrvenje na boulevardu du Montparnasse. »La Rotonde«-i nasproti, v »Le Dôme«-u domujejo bohemski parižani in tuji, med tem ko iščejo ameriški magnati zabave v baru in plesišču kavarne »Le Coupole«.

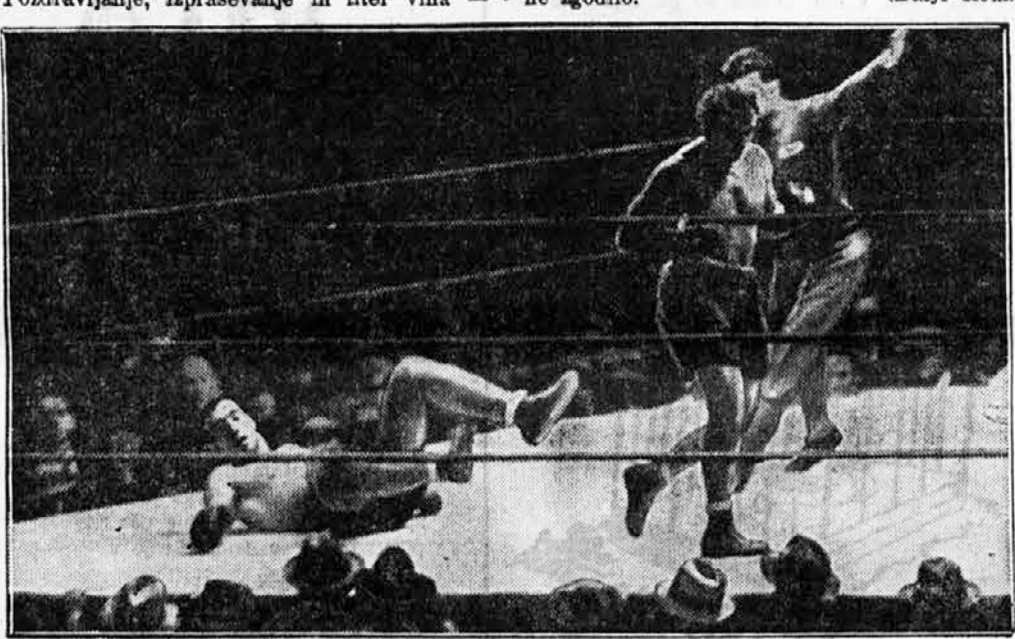
Če je Montmartre prevzel Marija s svojo intimnostjo in alikovitostjo, je Montparnasse prevzel Ivana s svojim bleskom, neprestanim vrvenjem in bleščečimi lučnimi reklamami. Pro-

met in naval tujcev je tu še večji, eleganca še bleščečjša, a tudi cene ameriškanskim pojmom bližje. Montparnasse. Tu vladajo priznani. Zato so tudi vsi napisi prevedeni v angleščino. Bari in cene ameriškanske. »American Specialities. Washington's Coffe with cream 25 Fr.« Tu vladata dan in noč godba, petje, dan in noč naletiš na zapeljiva dekleta, katerih se najlažje odkrižaš, če jim poveš, da nisi Američan. »Oasis«. Kričeče udarja lučna reklama na boulevard. »Oasis«. Ruski bar. Vodka. Rusije. Ples. »Oči črnaja...« »Garçon... vodka!« Te črne oči strastne pevke — in kričeča lučna reklama na boulevardu lahko ugasne — bar je vedno poln, poln obduovalcev, oboževalcev ruskih črnih oči v Parizu.

»La Janugle«, »Jockey«, končno le zakajeni beznici, s kubistično slikarjo, vonj alkohola in cigaretnega dima se meša s različnimi parfumi. Zamorec pred vhom pozornost motri vstopajoče goste, in gostu, ki ne izgleda, da bi pustil denarja v beznici, z izgovorom prenapoljenosti vstop zabrani. Harmonika in banjo dajeja takt, pesem gostov, polet in vino, živahnost pri plesu. Mešana družba. Ameriški bogataši, pariški bohemski, nemški radovedneži in mednarodne pustolovke, vse se tu drži pod marko bohemije v pesmi, vinu zabavi in plesu. Tu kraljuje razuzdano veselje, tu poje denar svojo mamljivo pesem, ljubezen gospodari. Zunaj pa, sredi vsega bogastva, v blesku in šumu vlemestnega veselja, ožarjena od vseh barvnih lučnih žarometov, na pol leži, na pol sedi na klopi stara, izsušena, propala žena, ki skuša s košarico rož izvabiti par grošev od onih, ki lahko uživajo udobje denarja. Cestna dekleta, ki bi jih nevedni tujec zamenjal s damami, se je izogibljejo. Težko jim je ob srečanju z njo, ko je svojo pot končala.

Na vogalu Montparnasse-a in St. Michela sta iztaknila Marij in Ivan gostilno. In če Italijan ne more živeti brez zastave, Slovenec ne more iti mimo gostilne, ne da bi pogledal vanjo. In kdo popiše Marijevo začudenje, ko sreča tu filozofa Milana, starega znanca s ljubljanske univerze.

Pozdravljanje, izpraševanje in liter vina —

Boksar Sharkey je premagal boksarja Carnero
Prva slika spopada med obema tekmovalcema. Sharkey je Carnero vrgel, na to pa mirno odšel na svoje mesto.

Pisarne
Tri, dvosobne pisarne v palači Ljubljanske kreditne banke na razpolago s 1. novembrom t. l. Reflektanti dobre pojasnili v upravi Ljubljanske kreditne banke, 2310

Stanovanje
petsobno, v centru mesta, z vsem komfortom, se odda v našem s 1. novembrom 1931. — Naslov pove uprava lista. 2309

Prav mehko in brez skrbi na teh preprogah se sedi!

PREPROGE
VSEH VRST IN VELIKOSTI!

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

STROJNO PODJETJE
R. Willmann, Ljubljana
SLOMSKOVA UL. 3

Zatvornice, vodna kolesa in mlinske naprave, beneški jarmaniki, krožne žage, nihalne žage, transmisijski deli

1621

bi se reklo po slovensko. In ker smo v Parizu, še enega. In vino je rdeče in dobro. Pariz obeta vsem nove doživljaje, razpoloženje je prvovrstno. In vsi trije so si edini: dnevni poteče kmalu. Če hočemo ostati v Parizu, bo treba priti za delo. Milan, ki je bil v Parizu že domač, bo vse uredil. Veselje je na višku. Liter vina!

»Kaj nam pa morejo —« doni iz gostilniške terase na pariški Montparnasse. »Fantje, vsak svojo flaško« v roke, pa mahajmo jo po boulevard-u. Saj smo v Parizu in na Montparnasse-u in tu je vse dovoljeno. — Pa eno zapojmo! — Zadnjič sem bil v Bois de Boulogne in ti je godba igrala »Naprej zastava Slave!« In Parižani so ploskali, misleč, da je to kak nov »slager«. — Korajžo fantje. In večje neumnosti, ki jih uganemo na cesti — so Američanom paša za njihove oči. In tujski vodniki nas bodo gotovo kazali, kot pristne montparnaške bohemijene.

Razgreta trojica, ki je na slovensko skromnost pozabila in se žutila na Montparnasse-u sproščeno, je v najboljšem razpoloženju prišla do »Le Dôme-a«, sedla k prvi mizi in Milan, ki je bil v francoščini najboljše podkovan, je naročil črno kavo. Pri sosednji mizi je glasna družba, par pariških bohemijev, med njimi elegantna, krasna dama; njen smeh priča, da so ji cocktaili že segli v glavo. Smeh, petje, bogata tujka in ekstazi odtrže njeno briljantno zagrlico — in po pločniku odkotalijo bleščeči kamenčki na boulevard. — »Naj bo to« — se smeje tujka, dvigne čašo: »Živela svoboda!«

Ivan je ves še novinec. Vse mu je novo. In zaman mu Milan in Marij trobita na uho: to ni ničesar novega. Vidiš, tam je kavarna »La Coupole«. Pa ti povem, kaj se je včeraj tam zgodilo.

Bil je tu neki Italijan, kaj je bil, ne ve nihče. Tu tudi nikogar ne briga, kaj si. Bil je bogat, a izgubil je v igri vse. Rešila ga je neka taka eksaltirana žena, kot tale z briljanti — in mu v omami alkohola potisnila pest bankovcev v žep. Tudi te je zaigral. Nato je šel v tujsko legijo. Bil je tam tri leta. Nato se je vrnil na Montparnasse, v Coupole-o, naročil črno kavo, izpil jo, napisal na listič par vrstic in se ustrešil. Natakarka sta ga prišla, rešilni avto ga je odpeljal, policijski uradnik je spravlil list — in nič. Življenje je teklo naprej, ko da bi se nič ne zgodilo.

(Dalje sledi.)

Sokolstvo

Tyrševa znamenita sokolska gesla

V brošurici »Tyršev Sokolstvo«, ki jo je spisal prvi podstarosta Saveza SKJ brat E. Gangl, najdemo toliko lepih in zanimivih sokolskih gesel dr. Tyrša, da jih sedaj, ko smo v Tyrševem jubilejnem letu, podajamo našemu Sokolstvu, ki naj se po njih dosledno ravna.

»Hitimo od silnega k silnemu po vsej domovini! Vstane eno solnce po vsem nebu. Samo neumorna delavnost nas reši, samo resno delo nas očuva in dvigne.« (Tyrš: Edinство. Sokolski arhiv.)

»Kjer je zastoj, tam je smrt, samo v pokretu živimo, samo delovanje, ponavljano vsak dan, nam zagotavlja življenje in svobodo.« (Tyrš: Sokol leta 1873.)

»Kjer je življenje, tam je gibanje, tam je kretanje in promena brez prestanka. Kakor oko teži na svetlobo, sluh za zvokom, tako teže tudi vsi naši gibljivi organi za odgovarjajočo jim delavnostjo.« (Tyrš: Osnove gimnastike 1863.)

»Od te dobe, ko so se sokolska prizadevanja, stremelca k telesnemu in moralnemu jačanju naroda, pričela pri nas pojavljati z močnejšim tokom, smo hoteli, da bi se ona iz naše domovine širila k ostalim bratom Slovanom, da bi sčasoma mogla postati čvrsta spona, in brez društvenih pravil polagoma združiti vso zavedno omladino v širokih zemljah slovanskih, prebujajoč, vzdržujoč in zvičljajoč v njej to misel, da je ona pred vsemi pozvana, naj s prirojeno hrabrostjo in z neumornim vsebanjem svojih moči stalno in pojačano z vsemi silami in — če treba — tudi z življenjem brani slovansko idejo proti napadom, ogrožujočim jo v bližnji bodočnosti. Videli smo, kako se slovansko Sokolstvo povsod gromadi v močan jezik proti navalom morja tujinstva. In da bi končno vsa, četudi sicer deljena slovanska omladina, pod enim praporom sokolskim, na vsaki strani s prsmi ob prsih, z ramenom ob ramenu, z mečem ob meču v poslednjem tem boju, ki nas čaka za našo čast in slavo, povsod branila neskrbni razvoju slovanskega plemen in svobodo ljudstva, ogroženega od skupnega sovraga.« (Tyrš: Slovanstvo, »Sokol« 1871.)

»Stvar sokolska je stvar narodna.« (Sokol 1871.) Ne pomaga orožje, ne pomaga navdušenje, kakor so zopet pokazali dogodki naših dni, ako ni za orožje sposobnih moči in ako ni poleg navdušenja razvoju slovanskega plemen in brezuspešno je dvigniti se brez priprave na odpor, ko zagrmijo in zajeti ura izkušnje.« (Sokol 1872.)

»Sokolstvo je poglavo korenine v globino slovanske zemlje in se je razširilo od srca do srca vsega naroda. Na zunaj nevidna mreža nacionalne zavesti se je razpletla po vseh krajih, koder je klic Sokolov odmeval po dolinah in gorah. Sokolska stvar se obrača na vse sloje in stanove... mora torej težiti za tem, da bo naposled ves narod v njenem krogu.« (Tyrš: Naša naloga, smer in cilj. 1871.)

»Naša stvar ni za stranke, nego je za ves narod... in stoji v tem pogledu dvignjena iznad časovnih sporov.« (Tyrš: O namenu združevanja in o pogojih njegovega napredka, 1871.)

»Kjer ni reda, tam ni trajne in zagotovljene svobode.« (Tyrš: Sokol, 1881.)

»Moč človeka leži v glavnem v tem, da je član celote, in samo v tej celoti more uspevati in uspeti, toda vsako — prisilno ali prostovoljno — separiranje je na škodo njemu in celoti, v kateri živi. Iz tega izhaja, da se človekova jakost izraža v združevanju v najširšem pomenu te besede, v združevanju, ki se edino z njega pomočjo morejo razviti vse moči naroda in človeštva.« (Tyrš: O namenu združevanja in o pogojih njegovega napredka, 1871.) »Bodimo delavni! Bodočnost pripada delavnemu in smelemu. Kdor ne gre naprej, ostane zadaj na svetu, ki z vso močjo koraka naprej.« (Tyrš: Sokol, 1881.)

Tvornica zrcal, brusilnica stekla
A. VRHOVEC, Ljubljana

Za Gradom št. 9 (na koncu Streliške ulice)

Izdeluje vsakovrstna brušena in nebrušena zrcala in stekla, kakor tudi stekla za automobile. Graviranje in matiranje stekla. Popravlja stara, popkvarjena zrcala.

Delo solidno! — Cene konkurenčne

Drva - premog - trame
in deske dobite pri
Josip Prelesnik nasl. Drobniča
LJUBLJANA, Janševa ulica. • Telefon 3389
Državni in samoupravni uradniki dobijo tudi obroke. Dostavljeno na dom. Cene ugodne.

Za:
Dom
obrt in
industrijo

DÜRKOPP
ŠIVALNI STROJI

ZALOGA:
LUDV. BARAGA
LJUBLJANA
▼
SELENBURGOVA ULICA 6
TELEFON 29-80

1142. Sedež: Maribor.

Dan vpisa: 15. oktobra 1931.

Besedilo: Kletarska zadruga v Mariboru, registrirana zadruga z omejeno zavezo.

Izbrišejo se dosednji člani načelstva Sparovitz Gvidon, dr. Ipavc Karl, Rossman Josip ml., Pacha Friderik, Damiš Maks, Grahernik Konrad, Schigert Heinrich, vpišejo pa novoizvoljeni člani načelstva Jurković Nikolaj, posestnik v Razvanju (načelnik); Sparovitz Gvidon, posestnik v Počehovi, (načelnikov namestnik); Pacher Margareta, posestnica v Hočah; Twickel Hubert, upravitelj posestva v Krčevini; Krejči Anton, tovarniški ravnatelj v Rušah; dr. Mühleisen Lothar, odvetnik v Mariboru, in Gerstmayer Franc, posestnik v Košakih.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 15. oktobra 1931.

Firm 879/31 — Zadr. I 73/64.

*

1143. Sedež: Sv. Boltenk v Slov. goricah.

Dan vpisa: 15. oktobra 1931.

Besedilo: Kmečka hranilnica in posojilnica pri Sv. Boltenku v Slov. goricah, registrirana zadruga z neomejeno zavezo.

Izbriše se dosednji član načelstva Krajnc Franc, vpiše pa novoizvoljeni član načelstva Kramberger Franc, posestnik v Trnovski vasi št. 8.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 15. oktobra 1931.

Firm 884/31 — Zadr. II 22/29.

Konkurzni razglasi

Sa 33/31—3.

1144. Poravnavni oklic.

Uvedba poravnalnega postopanja o imovini Živic Ivana, stavbenika v Mariboru, Vrbanova ulica št. 28, registrovanega pod firmo Živic Ivan v Mariboru.

Poravnavni sodnik dr. Kovča Franc, sodnik okrožnega sodišča v Mariboru.

Poravnavni upravitelj: dr. Mulej Anton, advokat v Mariboru.

Narok za sklepanje poravnave pri imenovanem sodišču, soba št. 84, dne 30. novembra 1931 ob devetih.

Rok za oglasitev do 25. novembra 1931 pri podpisnem sodišču.

Okrožno sodišče v Mariboru, odd. III., dne 20. oktobra 1931.

*

Sa 21/31—7.

1145. Potrditev poravnave.

Med dolžnikom Müller Rihardom, trgovcem v Slov. Bistrici, in njegovimi upniki pri poravnalnem naroku dne 2. septembra 1931 sklenjena prisilna poravnava se potrdi.

Po tej poravnavi plača dolžnik upnikom, ki jim ne gre pravica do prvenstvenega poplačila (§ 30), 40% kvoto, plačljivo v štirih enakih tromesečnih obrokih, začeti od dneva sprejete poravnave.

K tej poravnavi je pristopila kot porokinja in plačnica Müller Ema, dolžnikova soproga v Slov. Bistrici.

Okrožno sodišče v Mariboru, odd. III., dne 15. oktobra 1931.

Sa 15/31—7.

1146. Potrditev poravnave.

Med dolžnikom Kramžar Jankotom, trgovcem v Prevaljah, in njegovimi upniki pri poravnalnem naroku dne 16. julija 1931 sklenjena prisilna poravnava se potrdi.

Po tej poravnavi plača dolžnik upnikom, ki jim ne gre pravica do prvenstvenega poplačila (§ 30), 50% kvoto, plačljivo v treh obrokih, in sicer 20% v 6 mesecih, 20% v 1 letu in 10% v 1 1/2 leta od dneva sprejete poravnave (16. julija 1931).

K tej poravnavi je pristopil kot porok Pongrac Jeromel, posestnik v Prevaljah, za 40% (prva dva obroka), in Kramžar Marica, gostilničarka v Prevaljah, za 10% (tretji obrok).

Okrožno sodišče v Mariboru, odd. III., dne 15. oktobra 1931.

*

Sa 26/31—105.

1147. Potrditev poravnave.

Med dolžnikom Korazija Ivanom, trgovcem z železnino v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 42, registrovanem pod firmo Ivan Korazija v Mariboru, in njegovimi upniki pri poravnalnem naroku dne 28. septembra 1931 sklenjena prisilna poravnava se potrdi.

Po tej poravnavi plača dolžnik svojim upnikom, katerim ne gre pravica do prvenstvenega poplačila, 40% kvoto njihovih terjatev, plačljivo v 12 enakih zaporednih mesečnih obrokih, od katerih zapade prvi obrok v plačilo en mesec po sprejetju poravnave.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 15. oktobra 1931.

2925

Proglasitve za mrtve.

Okrožno sodišče v Mariboru je uvedlo postopanje, da se proglase spodaj navedeni pogrešanci za mrtve, ker se more o njih po § 1. cesarske naredbe z dne 31. marca 1918, drž. zak. št. 128 domnevati, da so umrli.

Vsakdo, ki bi kaj vedel o kateremkoli teh pogrešancev, naj to sporoči sodišču ali pa skrbniku. Pogrešance same pa pozivlja sodišče, naj se zglase pri njem, ako še žive, ali naj mu dajo to kako drugače na znanje.

Tek. št.	Ime, rojstni dan, stan in bivališče pogrešanec	Bistvene okolnosti, na katere se opira predlog	Proglasitev za mrtvega predlaga	Ime in bivališče skrbnika, ki je bil postavljen pogrešancem	Dan in opr. št. oklica	Okleni rok poteče
1.	Sauperl Ivan, roj. 21. decembra 1876., posestniški sin v Gučniku.	Odšel leta 1914. k vojakom v Maribor, prišel potem dodeljen 3. domobranskemu polku na rusko bojišče Karpate in tam baje 13. januarja 1915. padel; od tedaj pogrešan.	Sestra Žel Marija, roj. Sauperl.	—	10. 10. 1931.; T 32/31-2.	1. maja 1932.
2.	Simonič Franc, roj. 12. januarja 1888., posestnika sin v Trnovskem vrhu št. 22.	Odšel leta 1914. k 87. pehotnemu polku v Celje odtod pa na gališko bojišče, od koder 13. maja 1915. zadnjikrat pisal. Od tedaj naprej pogrešan.	Oče Simonič Vincenc.	—	10. 10. 1931.; T 33/31-5.	1. maja 1932.
3.	Fartelj Franc, roj. 17. avgusta 1879., pos. v Dolini 24.	Odšel leta 1914. k 18. pehotnemu polku v Sopron odtod pa na rusko-gališko bojišče, od koder je meseca septembra 1914. zadnjikrat pisal.	Žena Fartelj Terezija.	—	10. 10. 1931.; T 36/31-4.	1. maja 1932.
4.	Supi Peter, roj. 30. maja 1888., pos. v Prosečki vasi 53.	Odšel leta 1914. k 18. pešpolku v Köszeg, odtod pa na gališko bojišče od koder meseca januarja zadnjikrat pisal; od tedaj naprej pogrešan.	Žena Supi Julija.	Koplj Franc, v. p. ofic. pri ok. sod. v Mariboru.	10. 10. 1931.; T 37/31-10.	1. maja 1932.
5.	Segula Anton, roj. 24. oktobra 1892., pos. sin v Grlicah 44.	Odrinil leta 1914. k vojakom prišel z nekim dragonskim polkom na rusko bojišče in tam še istega leta v rusko ujetništvo od takrat pogrešan.	Sestra Segula Julijana.	—	10. 10. 1931.; T 39/31-4.	1. maja 1932.
6.	Segula Franc, roj. 17. januarja 1894., posestniški sin v Grlicah št. 44.	Odšel leta 1915. k 87. pehotnemu polku, prišel z 13. stotnijo istega polka na italijansko bojišče od koder 29. novembra 1915. zadnjikrat pisal.	Sestra Segula Julijana.	—	10. 10. 1931.; T 40/31-5.	1. maja 1932.
7.	Segula Janez, roj. 15. avgusta 1893., pos. sin v Grlicah 44.	Odšel leta 1915. k vojakom, dodeljen k Lir 31. kurzu za vojne patrulje, vojna pošta št. 53, od koder 3. septembra 1917. zadnjikrat pisal. Od tedaj naprej pogrešan.	Sestra Segula Julijana.	—	10. 10. 1931.; T 41/31-4.	1. maja 1932.
8.	Spoljar Janez, roj. 27. novembra 1879., kovač v Spod. Hajdini.	Odšel leta 1914. kot vojak s 47. pehotnim polkom na gališko bojišče od koder 27. septembra 1914. zadnjikrat pisal, od tedaj naprej pogrešan.	Žena Spoljar Terezija.	Vuk Franc, v. pis. oficial v Ptuju.	10. 10. 1931.; T 42/31-5.	1. maja 1932.
9.	Morčič Mihael, roj. 15. avgusta 1892., delavec v Vidoncih.	Odšel leta 1914. k vojakom in prišel na rusko bojišče, dodeljen 90. pehotnemu polku. Meseca julija se je udeležil bojev pri Krasniku. Od tedaj naprej pogrešan.	Brat Morčič Franc.	—	10. 10. 1931.; T 43/31-4.	1. maja 1932.
10.	Janže Koloman, roj. 2. januarja 1891., poljedelec v Sebeborcih.	Odšel leta 1914. z 18. domobranskim polkom na rusko bojišče od koder zadnjikrat pisal leta 1914, od tedaj naprej pogrešan.	Brat Janže Stefan.	—	10. 10. 1931.; T 44/31-3.	1. maja 1932.
11.	Contala Franc, roj. 13. aprila 1873., posestnik v Sotini.	Odšel leta 1914. k 32. honvedskemu polku, prišel potem z istim polkom na rusko bojišče, od tam pa leta 1916. v rusko ujetništvo. Iz ujetništva zadnjikrat pisal 30. oktobra 1916., od tedaj naprej pogrešan.	Žena Contala Helena.	—	10. 10. 1931.; T 46/31-3.	1. maja 1932.
12.	Lazar Miha, roj. 19. septembra 1895., viničarski sin v Turškem vrhu.	Odšel leta 1915. k 100. pehotnemu polku v Varaždin, od tod pa na gališko bojišče, kjer je baje še istega leta padel, od tedaj naprej pogrešan.	Brat Lazar Franc.	—	10. 10. 1931.; T 47/31-3.	1. maja 1932.
13.	Skaper Stefan, roj. 13. avgusta 1887., posestnik v Dolici 27.	Odšel leta 1915. v vojno službovanje v Körmend, Madjarsko od tam pa na bojišče v Galicijo. Od tedaj naprej pogrešan.	Sestra Fartelj Terezija.	—	10. 10. 1931.; T 48/31-3.	1. maja 1932.
14.	Farkas Pavel, roj. 19. januarja 1898., poljedelec sin v Kapci št. 27.	Odrinil dne 28. maja 1916. k 20. pehotnemu polku v Vel. Kanižu. Od tod pa meseca septembra 1916. s 5. črnovojnim polkom na bojišče v Bukovino, kjer baje meseca oktobra 1916. padel.	Brat Farkas Jožef.	—	10. 10. 1931.; T 50/31-3.	1. maja 1932.
15.	Predikaka Anton, roj. 29. aprila 1894., pos. sin v Župeči vasi št. 33.	Odšel leta 1915. z 47. pehotnim polkom na italijansko bojišče, kjer baje kmalu nato padel.	Oče Predikaka Jakob.	Predikaka Franc, pos. sin v Župeči vasi 33.	10. 10. 1931.; T 51/31.	1. maja 1932.
16.	Pušnik Franc, roj. 11. aprila 1873., rudar na Prištavi.	Prišel med vojno kot vojak 4. domobranskega polka v rusko ujetništvo. Iz ujetništva zadnjikrat pisal začetkom leta 1915; od tedaj naprej pogrešan.	Sin Pušnik Rudolf.	—	10. 10. 1931.; T 52/31-3.	1. maja 1932.
17.	Gorčan Josip, roj. 26. marca 1888., posestnik v Panovcih 8.	Odšel leta 1914. z 18. domobranskim pehotnim polkom na gališko bojišče, od tedaj naprej pogrešan.	Žena Gorčan Terezija.	—	10. 10. 1931.; T 49/31-3.	1. maja 1932.

Sa 9/31—17.

1148. Oklic.

Poravnavna stvar Postržina Vekoslava, trgovca v Krškem.

S sklepom Sa 9/31—1 otvorjeni postopek se vsled pravomočne potrditve poravnave proglašajo dovršenim.

Okrožno sodišče Novo mesto, odd. II., dne 10. oktobra 1931.

*

Sa 8/31—5.

1149. Oklic

Poravnavna stvar Tomažin Frančiške, trgovke v Gmajni, p. Krka.

S sklepom Sa 8/31—1 otvorjeni postopek se proglašajo dovršenim, ker je potrditev poravnave pravomočna.

Okrožno sodišče Novo mesto, odd. II., dne 10. oktobra 1931.

*

S 13/28—60.

1150. Odprava konkurza.

Prezadolženec Rajmund Lang, lastnik tvrdke R. Lang, trgovine s pohištvo v Ljubljani.

Konkurz, ki je bil razglašen s sklepom opr. št. S 13/28—2 o imovini prezadolženca, se odpravi, ker je bila razdeljena vsa masa po § 139 k. r.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 13. oktobra 1931.

*

S 9/28—76.

1151. Odprava konkurza.

Prezadolženec Glavič Stanko, trgovec v Spodnji Šiški, Celovška cesta.

Konkurz, ki je bil razglašen s sklepom opr. št. S 9/28 o imovini prezadolženca, se odpravi, ker je bila razdeljena vsa masa po § 139 k. r.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 13. oktobra 1931.

*

S 16/30—8.

1152. Odprava konkurza.

Prezadolženec Mlinarič Franc, trgovec v Vuzmetcih.

Konkurz, ki je bil razglašen s sklepom opravilna števil. S 16/30—2 o imovini prezadolženca, se odpravi, ker se je sklenila prisilna poravnava, po § 169 kon. zak.

Okrožno sodišče v Mariboru, odd. III., dne 15. oktobra 1931.

*

Sa 24/31—38.

1153. Konec poravnave.

Poravnavno postopanje dolžnice Potokar Angele na Tezmem je končano.

Okrožno sodišče v Mariboru, odd. III., dne 15. oktobra 1931.

*

Sa 19/31—9.

1154. Konec poravnave.

Ponavnavno postopanje dolžnika Revelant Danijela, peka in posestnika v Guštanj, je končano.

Okrožno sodišče v Mariboru, odd. III., dne 15. oktobra 1931.

*

Sa 23/31—45.

1155. Konec poravnave.

Poravnavno postopanje dolžnika Moravec Josipa, trgovca v Mariboru, registrovanega pod firmo Jos. Moravec v Mariboru, je končano.

Okrožno sodišče v Mariboru, odd. III., dne 15. oktobra 1931.

*

Sa 13/31—7.

1156. Konec poravnave.

Poravnavno postopanje dolžnika Pernat Ivana, trgovca in posestnika v Črni pri Prevaljah, je končano.

Okrožno sodišče v Mariboru, odd. III., dne 15. oktobra 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

Štev. 10.407/II.

Razpis.

Direkcija državnega rudnika Velenje, razpisuje za dan 2. novembra 1931 ob enajstih nabavo:

100 m³ plohov za žago.
Pogoji se dobe pri podpisani.
Direkcija državnega rudnika Velenje, dne 20. oktobra 1931.

Razne objave**Razid društva.**

Ljubljanska podružnica Maturantskega društva poštinih in telegrafskih uradnikov kraljevine Jugoslavije je dne 29. septembra t. l. na svojem izrednem občnem zboru likvidirala.

Fajdiga Hinko, s. r., bivši tajnik I.

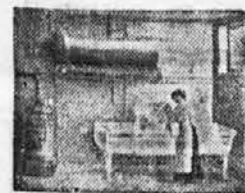
Kam naj grem, kje naj kupim... da bom dobro postrežen...?

Modni krojaški atelje
za civilne obleke,
uniforme in dežne
plašče

Julij Šemrl
Ljubljana
Kolodvorska ul. 26,
dvorišče. — Točna
postrežba. — Cene
zmerne. 2099

Splošno mizarstvo
stavbeno, pohištveno,
slasti za vse pisarni-
ške opreme za tape-
cirarsko stroko.

Specijalni oddelki
za vsakovrstne zaboje,
trgovske zaboje, za-
boje za premog, pod-
nožnice (pruke), tudi
najmanjša naročila iz-
vršujem po zmernih
cenah. **Albert Černe,**
ml. mojster, Ljubljana
Zg. Šiška (poleg re-
mize). 1675

Ustanovljeno l. 1852
Teodor Korn
Ljubljana
Poljanska cesta št. 8
(prej Henrik Korn)

krovec, stavbni, ga-
lanterijski in okrasni
klepar. — Instalacija
vodovodov in central.
kurjave. — Naprava
strelododov; kopali-
ške in klosetne
naprave 792

Brivski salon
za gospode. Solidna
postrežba.
Stričenje bubifrizur.

Mirko Zaletelj
Brivski salon za gospode.
Ljubljana, Rimska cesta 24
na križišču
Bleiselske, Rimske
in Tržaške ceste.

**Stavbeno, galanterijsko
in umetno kleparstvo**
VINKO MALENEŠEK
LJUBLJANA
Kolodvorska ul. 18

Podiranje in
pocinjenje vsakovrstnih
železnih izdelkov
Točna postrežba
Cene solidne 1641

UNIFORME
vseh vrst izdeluje, vse
uniformske potrebš-
tine in dežne plašče v
zalogi Simon Klma-
nek, Ljubljana, Selen-
burgova ul. 6. 2198

RISARNA
Kušar-Vič
Dolgi most
Vinski - 2179
špiritov kis

Kovinska industrija
JAKŠA & Co.
Ljubljana VII

Izdeluje rince, ključice in
podvize za čevlje, vianice,
kovinske gume, rince za
nahrtnike, naramnice, blisc-
nike, okovice za trakove,
plombe in krampone za gre-
vno firme, spojke, sponke,
ploščice, zaklopke za regi-
stratorje in mepe l. t. d.

Karlovna tovarna
Izdeluje kalle za zaklopke,
in pomice, signaturo, tekture,
kuverte za recepte, vrečice iz
papirja, kartone za zalogo,
bonbonjere, konfeti, karlo-
vna embelajo za industrije,
lekarne, drogerije, parfume-
rije itd. Na zalogi razne mepe
Dobava ločna.

Telefon 31-42
1841

Vae vrste
HARMONIK
kakor tudi kromati-
čne, najboljše in naj-
ceneje kupite pri iz-
delovalcu harmonik

Franc Kudler
postaja Drenov grič pri
Vrhniku — Jugoslavija
Priznana najboljša domača
izdelovalnica. — Nizke cene.

Čevliarstvo
gozlerice
smučarce

fine damske in moške
čevlje ter vsa popra-
vila izvršuje najceneje

ŠEŠEK IVAN
Ljubljana
Gerbičeva ul. 9
2092

Mizarstvo
za vsa pohištvena
izločena dela in
vsakovrstne prodaj-
niške, pisarni-
ške in razne druge
opreme.

Solidno delo, nizke
cene!
Proračuni in načrti
brezplačno

Goljar Ivan
LJUBLJANA
Linhartova ul. št. 31
1750

Pralnica
likalnica

Ljubljana
Mestni trg št. 8
Telefon 8493

Barvamo
in čistimo blago vsake
vrste. Polzkušite i Vi
pri nas
A. Kolias, Kranj
1154

Kolesa,
šivalni stroji,
gramofoni

Avugst Pečnik
Stožice 47, p. Ježice
pri Ljubljani
1401

Čevlje
vsakovrstne, ročno
delo. **Goizerce**
čevlje za turiste in za
sport. Moške, damske

škornje
najboljše delo, solidne
nizke cene Vam nudi
čevljarna

Josip Omejc
Ljubljana
Florjanska ul. 3.
638

Splošno
čevliarstvo

za izdelovanje vsako-
vrstnih čevljev, goz-
zerc, škorenj kakor
tudi za vsa popravila
se priporoča

Anton Breclj
Ljubljana
Vodovodna cesta št. 5
nasproti topniške vo-
jašnice v lastni hiši.
1856 Cene najnižje

Krznarstvo

izdelava in popravi
krznenih plaščev
in vseh vrst izdelkov
iz krzna po najnižji
ceni nudi

KRAŠNA MIRKO
Ljubljana
Wolfova ulica 12
(dvorišče). 2144

Gonilna Jermena
in Zagline Hste prvovrstne
kakovosti kupite najugodnejše
pri trdk

Rudolf Deržaj
agenta in komisija
Ljubljana 2106
Kolodvorska ulica 28

PREMOG
DRVA
najceneje
v Ljubljani

PEČENKO
Celovška 37
Prepričajte se!

Za vsaki dom
Vam napravimo
primerne dekoracije,
lepo,
prožno,
udobno
obloženo pohištvo
(buch-zofe, postelje,
otomane l. t. d. 2187

Dragotin Puc
Ljubljana, Kolodvorska 18
(drugo dvorišče)

Najnovejša kontrola
Elektropodjetje
A. Arhar
Celovška cesta 80
1517 Sp Šiška

prevzema vsa elektri-
čna dela in instalacije
pod ugodnimi pogoji
Jamči se za solidno
delo in nizke cene.
Račun pošt. hranilnice
v Ljubljani 15.410

USNJE
vsakovrstno in vse
1872 čevljarske
potrebščine najnižje
cene — nudi

FRANC
ERIAVEC
LJUBLJANA, Stari trg 11a

150 do 300
dinarjev
dnevno

zastužijo oni, ki imajo
mного poznastva!
Za odgovor znamko!
Kosmos, Ljubljana
Poštai predal 307
889

Kolesa
šivalni
stroji

Otroški
vozički

se kupijo najbolje
pri trdk

JOSIP KVEDER
LJUBLJANA
Florjanska ulica 22
2085

Vreče 1758
nakup in prodaja
Alojz Grebenc
Ljubljana, Dunajska
cesta 36

„KVERTA“
LJUBLJANA
Karlovška 2, Votarski pot

Skornje
damske in moške
čevlje

vsakovrstne, najmo-
dernejše mode

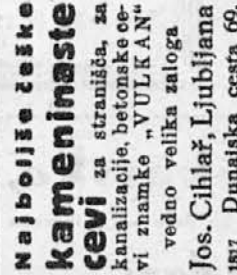
gozercer
za turiste in sportiste
Vsa popravila po naj-
nižjih cenah 1703

A. JUNTES
Ljubljana, Dunajska 15
(na dvorišču)

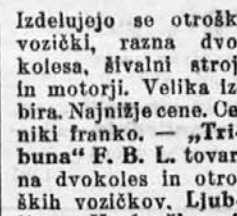
Ferdo
Ferenz

stavbeno in galanterijsko
kleparstvo, nape-
ljava strelododov
podjetje za izvrševanje
lesnocementnih streh
ter kritje z lepljenim
papirjem

Ljubljana
Mirje 2
Račun pošt. hr. 13.439
Telefon 32-68

Najboljše češke
kameninaste
cevi za stranišča, za
kanalizacije, betonske ce-
vi znamke „VULKAN“
vedno velika zaloga

Izdelujejo se otroški
vozički, razna dvo-
kolesa, šivalni stroji
in motorji. Velika iz-
bira. Najnižje cene. Ce-
niki franko. — „Tri-
buna“ F. B. L. tovar-
na dvokoles in otro-
ških vozičkov. Ljub-
ljana, Karlovška c. 4

Prva specialna
mehanična delavnica
za popravila šivalnih
strojev, specialnih
strojev vseh sistemov,
pletalnih in pisalnih
strojev. — Postrežba
točna, cene nizke, delo
garantirano 30%, ce-
neje kot pri nestro-
kovnjaku.

Se priporoča
Emil Klobčaver
specialni mehanik
Ljubljana
Sv. Petra cesta 47
1709

ANTON KOZINA
matematična
mehanična 2215
delavnica

LJUBLJANA
Šmartinska cesta 8
(Martinsova c.)

SPECIJALIST
za popravo
GEODETSKIH FOTO-
APARATO
in precizno mehaniko

Modno
krojaštvo

garantirano
najelegantnejši kroj
— izdelava —

Josip Novak
LJUBLJANA, Breg št. 2
Nizke cene. Točna
in hitra postrežba
Kolekcijska vsakovrstn.
blaga na razpolago!

Le se
slikate

za 6 kart v ateljeju

Josip Pogačnik
dobite zraven brez-
plačno krasno, na-
tančno podobno risbo.
Oglejte si iste neob-
vezno v ateljeju
Ljubljana, Mestni trg
št. 17 1685

Ure popravila,
renovira — večletno
jamstvo — Fran Koro-
šec, urar, Ljubljana, Sv.
Petra cesta 55/1, vhod
Vidovdanska c. št. 1
(skozi dvorišče). 1736

Kislo
zelje-repa

vsaka množina v sod-
čih 25. 50 in 100 kg.
izvrstne kakovosti,
nizka cena, dobavlja

Gustav Erkljavec
Ljubljana-Kodeljevo
Povšetova ul. 10

Telefon št.
26-79

TAGA, cementni
izdelki Ljubljana,
Rožna dolina. 1687

Ustanovljeno leta 1855
Makso Ferjan
Ljubljana

Zvonarska ulica št. 7.
Izdelovatelj tehnic in
blagajniško ključavni-
čarstvo — Strokovno
popravlja tehnične
vse vrst po najnižjih
cenah 1475

Delikatesna
trgovina

in vinotoč
Srečko Ogrič
Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 18
Nudi vsakovrstne de-
likatese in vino, žga-
nje, likerje i. t. d. naj-
boljše kvalitete. 2236

Harmonike

in vsa glasbila po-
pravlja najceneje in
solidno 1849

Karol Janc
Ljubljana
Bohoričeva ulica 9.

Obleke,
plašči, krila, po zelo nizkih
cenah! Zahtevajte brezplačni ilustr. cenik!

Spalnice 1735

smrekove, poljubno
pleskane
po Din 2.630 — in
hrastove spalnice,
polirane po Din 5700
nudi v najsolidnejši
izdelavi

pohištveno mizarstvo
Anton Bizovičar
Ljubljana

Glince, cesta 11./1,
postaja cestne železn.

Čevliji!

Moški templanci Din 24
ženski templanci Din 18

Rudolf Tobias
Ljubljana,
Kolodvorska ulica 27,
dvorišče. 2113

Objava!

S tem naznanjam cenjenemu občinstvu
da se moja trdka, Ljubljana, Slom-
škova ul. 2, nahaja od danes naprej

v Ljubljani
Stari trg 19

ter se cenjenemu občinstvu najtopleje
priporočam za nadaljnja naročila.

Ljubljana, dne 25. oktobra 1931.

Trgovska agentura in komisijska trgo-
vina za povečanje vseh vrst slik

Niko Simonič

Ljubljana, Stari trg 19 2283

Beli zobje

olepšajo vsak obraz. Često že zadostuje samo enkratno čiščenje z
prijetno osvežujočo Chlorodont-pasto, da se doseže lep sijaj slono-
vine. Poskusite najprej z malo tubo za Din 8.— Velika tuba Din 13.—
Dobiva se povsod.

KONCESIONIRANA
PRIKROJEVALNA
ŠOLA ZA
ŠIVILJE IN KROJAČE

Krojni vzorci se izde-
lujejo točno po jour-
nalu in meri.

Pojasnila daje lastnik
T. Kunc, Ljubljana
Sv. Petra cesta št. 4/II
2084

Pozor!

Oddati imam lepe
dekoracijske rastline,
lovorje, palme, in vo-
liko množino manjših
rastlin. Se priporoča
**Pavel Šimenc, vrtnar-
sko podjetje Sv. Križ-
Ljubljana, ovetličarna**
Sv. Petra cesta 33, Te-
lefon št. 27-29. 1910

Drva, deske,
stavbni les

po najnižjih cenah
Ljubljana-Šiška
Gubčeva ulica št. 23
Telefon 32-52 1829

Priporoča se
Josip Bajde

Gospodarska cesta 12

Specijalna delavnica za
generalna popravila
klavirjev, politiranje,
uglaševanje priznana
najboljše. 1435

Mreže za
postelje

dobite najcenejše in
solidno izdelane
pri trdk

Pavel Strgulec
Gospodarska c. 13
(Kolizej) — Ljubljana

Sprejemam tudi v po-
pravo vloge vlesnih
in železnih okvirjih ter
železne zložljive po-
stelje. — Zahtevajte
brezplačni cenik 1705

Stavbne

nasvete
daje tehnični biro
„Tehna“, Ljubljana,
Mestni trg 25-L. 507

Novo ustanovljeni
kiparski, pozlataški
in rezbarski atelje

STANE VIDMAR
Ljubljana

Galusovo nabrežje 88
Izdeluje vsakovrstne
altarje, kipe, okvir-
je, okrasne pohištva
in razna druga rez-
barska dela
po najnižjih cenah
1797

**Nogavice, roka-
vice, volna in**
bombaž

najceneje in v veliki
izbiri pri
KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska
ulica in Stari trg

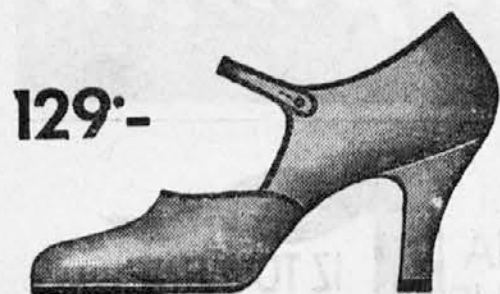
Išče se kurjač
za centralne kurjave,
ki je pa tudi izprašan
elektromonter in
ključavničar. Po-
nudbe z vsemi potreb-
nimi — izpričevall je
vložiti pod šifro „Kur-
jač“ do 28. t. m. v
upravi lista. 2306

Zakaj mučite svoje noge z nesigurno hojo, ko Vam edino „JOL“
najhitreje in najuspešneje pomaga proti kurjem očesom in otišancem.
Sredstvo za vse mastne madeže, obenem varčuje obleko in denar
v teh današnjih težkih časih. — Prašek za kokoši, ki pospešuje in
da nesnost v cel zimi. — Kombinirani Chypre Eau de Cologne.
Maneglene Eau de Cologne. — Koprivično olje proti izpadanju
las, katero je edinstveno svoje vrste 2284

Laboratorij »JOL« - Šiška, Celovška 56

Vsaki obleki ustrezni čevlji.

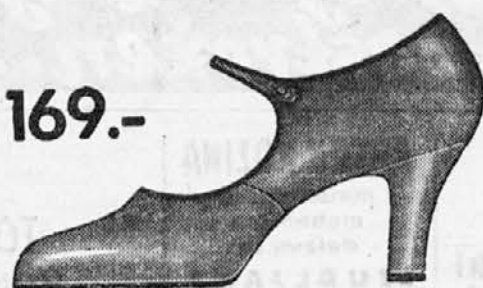
Bata

129.-

Vrsta 9775-03

Okusni atlasni čevlji z elegantno in visoko peto. Bela barva je ustrezna Vašim plesnim oblekam. Iz črnega klota za Din 69.—.

169.-

Vrsta 9845-03

Čevlji za vsako priliko. Imamo jih iz laka, ševroa in semiša. Jako so enostavni in elegantni. Za ulico in družbo so Vam ti čevlji vsekakor potrebni.

199.-

Vrsta 9806-54

Elegantni in lepi čevlji s podplatom kačje kože. Imamo veliko izbiri iz laka, semiša in boksa z različnimi temnejšimi odtenki.

Več parov nogavice

Prijeten občutek imate, ako pogosto menjate nogavice. Imamo bogato izbiro različnih nogavic vseh modernih barv za vsako obleko in za vsak dan. Obračajte se na naše prodajalce. Oni Vam bodo najbolje priporočili, katere nogavice si izberite.

Hranilnica Dravske banovine Celje - Ljubljana - Maribor

Nalaganje prihrankov
na hranilne knjižice in
v tekočem računu pod

najugodnejšimi pogoji in
popolnoma varno

Za vloge in vse obveznosti jamči
Dravska banovina z vsem premo-
ženjem in vso davčno močjo

2299

L. MIKUŠ
Ljubljana - Mestni trg 15
Telefon št. 2282
Ustanovljeno 1839
Na malo! Na veliko!

Makulturni papir

se poceni proda. Na razpolago večja množina. — Naslov pove uprava Jugoslovana

Za soboslikarska,

pleskarska in trkoslikarska dela se priporoča

Tone Malgaj
družba z o. z., LJUBLJANA, Kolodvorska ul. 6

Albin Šifrer, puškar

LJUBLJANA, Gosposvetska cesta 12
Poleg restavracije „Novi svet“

Potrebščine za lovski in ribarski sport.
Delavnice za popravila, montiranje daljnogledov. Cene najnižje, postrežba točna!

1521

J. KVAS

2188

modni salon za dame in gospode

LJUBLJANA

Wollova ulica 1

se vpljudno priporoča

za naročila po meri
po najnovejših
pariških modelih

Za stavbno sezono

se priporoča

slavnemu občinstvu in cenjenim zavodom stara
renomirana splošno kleparska in vodovodno
inštalacijska tvrdka

Delo solidno! Cene konkurenčne!

Poslovalnica: Novi trg št. 5

Delavnica: Rimska c. 2. in Gregorčičeva ul. 5

8 spoštovanjem Telefon 3353

JAKOB FLIGL DEDICI
LJUBLJANA 1439

Drva, premog
deske, frame, ves stavbni les dobite
najceneje pri novo otvoreni
podružnici

IVAN BOHINC ml.

Sv. Petra cesta 85 2189

OGLEDALA

vseh vrst, velikosti in oblik

STEKLO

zrcalno 6—8 mm, mašinsko 4—6 mm,
portalno, ledasto, alabaster itd.

SPECTRUM D. D.

LJUBLJANA VII — Telef. 23-48
ZAGREB CELOVŠKA 51 OSIJEK

FRANC BÖGEL

Ljubljana, Bleiweisova 52
Tel. 27-75 (poleg garaže Kopač)

se priporoča cenj. občinstvu za vsa

kleparska in vodovodno
inštalacijska dela

Specijaliteta:

497 izdelovanje kovinskih krst in vložkov

Kmetijska družba v Ljubljani

Turjaški trg št. 3

je glavna zastopnica kmetovalcev v Dravski
banovini in šteje nad 380 kmet. podružnic
in okrog 26.000 članov. Člani plačajo na leto 30 Din
in dobivajo za to brezplačno strokovni list

»KMETOVALEC«

Ta list jim nudi strokovni pouk in navodila
za umno gospodarstvo. Družba dobavlja
članom tudi razne kmetijske potrebščine.

459

Vsak kmet mora biti član Kmetijske družbe!

Pozor!

Pozor!

VSEH VRST

AKUMULATORJE

strokovno polni in popravljajo 1478

A. JENKO
Ljubljana

Oblastveno dovoljena akumulatorska delavnica
vhod Miklošičeva cesta poleg palače Delavske
zbornice

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Brzjavni naslov: KREDIT LJUBLJANA

Obrestovanje vlog, nakup in pro-
daja vsakovrstnih vrednostnih pa-
pirjev, deviz in valut, borzna na-
ročila

Ljubljana

Prešernova ul. št. 50

(v lastnem poslopiju)

Telefon št. 2040, 2457, 2548, 2706 in 2806

Predujmi in krediti vsake vrste,
eskompt in inkaso menic, in kupo-
nov, nakazila v tu- in inozemstvu,
safe-deposits itd.